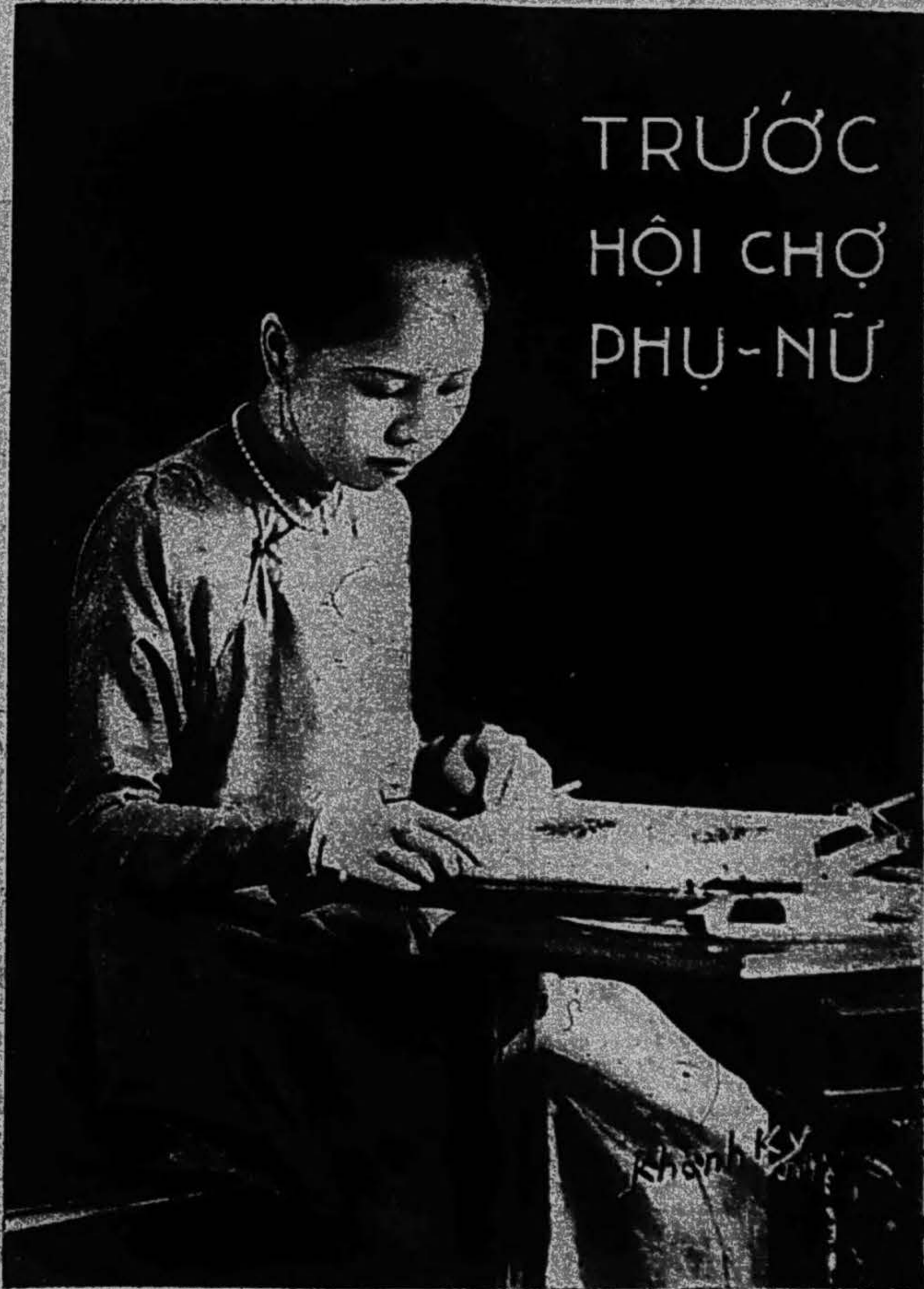

phụ-nữ toan-voin

TRƯỚC
HỘI CHỢ
PHỤ-NỮ

TET LEGAL
INDOCHINE
N° A 30

DÉPÔT LÉGAL
LICENCE N° 110000
SAIGON le 20/4/1932

Khánh Kỳ

INDOCHINE
SAIGON
FORMAY-05

SỐ BÁO ĐẶC BIỆT

Chụp hình, rọi hình lớn
có tiếng khéo nhưt
giá lại rẻ
là :

PHOTO DAKAO

ở
ngang gare
xe điện Dakao
số 8, 10, 12 đường
Martin des Pallières, Saigon

**ĐẦU NĂM 1932
CÓ GÌ LẠ ?**

Có TÂN VIỆT-NAM THƯ-XÃ mới xuất-bản :

1. — VÔ GIA-ĐÌNH

là bộ giao-độc tiểu-thuyết đã từng dịch ra trên mười
thứ tiếng: Anh, Nga, Đức, Nhật, v.v. Nay mới
dịch ra quốc-văn là lần thứ nhứt. Sách dày ngoai 400
trương, giá 1\$.

2. — TẬP VĂN MÙA XUÂN CỦA ĐÔNG-TÂY

Có nhiều bài hay, hình đẹp, in khéo giá mỗi cuốn 0\$20

3. — ĐÔNG-CHÂU LIỆT-QUỐC

là bộ lịch-sử tiểu-thuyết Tàu rất có giá trị.
Sách dày 400 trương trọn bộ giá 1\$.

Đại lý ở Namkỳ: Báo quán Phụ nữ Tân-vân.

Mua lẻ hoặc mua sỉ xin đi nơi Báo quán Phụ nữ
Tân-vân. Thơ và mandat mua sách cũng để cho
Phụ nữ Tân-vân 48, Rue Vannier Saigon, mỗi bộ
phụ thêm tiền gửi 0\$25; mua hai bộ tiền gửi 0\$40

KHUYẾN ĐÒI

Dùng ván-tự nhưt-báo mà khuyến
khích đời thi lá hay, nhưng cũng chưa
đủ vì xem qua rồi thời hay chán, ít người
coi trở lại. Dụng việc chơi khi hứng chí
có lẽ nghe chơi có ích mà chẳng nhảm.

Ấy là bộ đĩa "MỘT TÂM LÒNG QUÊ"
và "GIÁ TRỊ DANH DỰ"

Trong đó thì ta được nghe nhiều câu
lao nhả ý tứ thâm trầm, chứ không phải
đơn ca trót đĩa như theo lối đĩa trước.

Đĩa BÉKA

59 Boulevard Charner, Saigon

HÃY HÚT THUỐC JOB

HÃY HÚT THUỐC JOB

CẤM TRÍCH LỤC CÁC BÀI VỞ ĐĂNG TRONG PHỤ-NỮ TÂN-VÂN MÀ IN LÂM SÁCH
(DROITS DE REPRODUCTION RÉSERVÉS).

PHU NỮ TÂN VAN

Năm thứ tư, số 128 — 21 Avril 1932

Chủ-nhơn : Mme Nguyễn Đức Nhuận
Chủ-nhiệm : M. Nguyễn Đức Nhuận
Báo-quản : 48, Rue Vannier Saigon
Số dây nói : 588, Saigon
Dag thép tất : Phunutanvan Saigon

Giá báo — Một năm 6\$00 — Sáu tháng 3\$50 —
Ba tháng 1\$80 — Mua báo phải trả tiền trước, thơ từ
và mandat xin gửi cho M. Nguyễn-Đức-Nhuận chủ-
nhiệm Phụ-nữ Tân-vân, 48, Rue Vannier Saigon.

YÊU MỤC

- 1.— Cái ý-nghĩa của Hội-chợ.— P.N.T.V.
- 2.— Chị em đối với Hội-chợ nên thế nào ?
- 3.— Xót mắt phải mở lòng.— T.V.
- 4.— Cho phép tôi đi xem Hội-chợ trước.— T. Q.
- 5.— Các báo Saigon đối với Hội-chợ phụ-nữ.
- 6.— Phụ-nữ với Thế-dục.— KIỀU-OANH
- 7.— Muốn dùng nội hóa phải có vận động.—G.T.
- 8.— Một cái gương tốt cho phụ-nữ.— NHU-TUYẾT
- 9.— Hội-chợ có nhiều cuộc vui cho nhi-đồng.
v.v.v.v.....

**CÁI Ý NGHĨA CỦA
HỘI CHỢ' PHỤ-NỮ' LẦN THỨ' NHỨT**

Hội Dục-anh lập ra mấy tháng nay, người vào hội tuy sốt-sắng mà bị
kinh-lẽ eo-hẹp cho nên tiền trong quỹ của hội dương còn ít quá, chưa dám
mở ra làm việc gì, ít nữa là hội phải có số mấy ngàn trở lên, khi bấy giờ
mới bắt tay làm các công-việc được.

Hội Dục-anh định lập ra những nhà nuôi con nit giúp cho anh em chị
em lao-dộng, việc đó là việc từ-thiện rất hiệp-thời mà cũng rất cần-kíp, thế
thì có lẽ nào vì cơ hụt tiền mà ngưng lại hay sao ? Bởi vậy hội-viên trong
hội mới đồng-ý với nhau lập ra Hội-chợ này để lấy huê-lợi bỏ vào quỹ của
Hội Dục-anh hầu có tấn-hành mọi việc.

Thế thì cuộc Hội-chợ này là một việc từ-thiện mà hết thấy phụ-nữ ta
cho đến hết thấy đồng-bào ta đều nên giúp sức vào; hưởng chi riêng về cuộc
Hội-chợ lại có nhiều cái ý-nghĩa hay lắm nữa.

Nguyên-năm ngoai, tháng Septembre, ở Saigon có mở ra một cuộc Chợ-
dèm để lấy tiền vô cửa chẩn-cấp cho đồng-bào bị tai-nạn ở Nghệ-Tĩnh. Bấy
giờ báo Phụ-nữ Tân-vân chúng tôi có tổ-chức riêng một ban Đẩu-xảo Nữ-
công trong phiên Chợ-dèm ấy. Lúc đầu cũng tưởng làm cho có vậy thôi, vì
thời-giờ gấp-rúc quá, không thể nào sắp-dặt cho hẳn-hoài được. Không ngờ

PHU NU TAN VAN

chị em ở xa ở gần chị cũng hết lòng sốt-sắng mà hưởng-ứng, nên cuộc Đấu-xảo rất có bề thế nên hình. Mọi người đi xem tối hôm ấy ai cũng chú-ý vào đó một cách đặc-biệt. Đến quan Thống-dốc Nam-kỳ, ông Krautheimer cùng phu-nhân cũng đã bỏ tiền ra mua mấy món hàng nữ-công tới mấy chục đồng.

Cái kết-quả về-vang ấy đã làm cho các bà các cô ở Saigon đều vui mừng phấn-chấn, ai nấy ước ao phải chi hằng năm đều có cuộc Đấu-xảo Nữ-công như vậy thì công-nghệ của dân-bà ta chắc là càng ngày càng tấn-bộ thêm lên.

Kể đến ở Huế chị em cũng có mở một cuộc Đấu-xảo tại nhà Nữ-công-học-hội, và thành-tích cũng được về-vang nữa. Cái gương tốt ấy cũng làm cho chúng tôi càng thêm quyết chí mở Hội-chợ phụ-nữ tại Saigon.

Chẳng những quyết một điều ấy mà còn quyết làm theo sự ao-ước trên kia, chúng tôi định Hội-chợ mở ra hằng năm, nghĩa là năm nào cũng có hết, mà năm 1932 này là lần thứ nhất.

Trước kia ai cũng ngỡ rằng phụ-nữ trong Namkỳ ta phần nhiều ăn rồi ở không, không có làm việc gì hết, thế thì có công-nghệ gì đâu mà lính đem đấu-xảo? Nhưng sau khi cuộc Đấu-xảo của Bồn-báo mở ra năm ngoái, người ta mới thấy nữ-công của Namkỳ thật chẳng kém chi các nơi. Thế thì, trong khi chưa có bày cuộc đấu-xảo, chị em chưa ganh-đua nhau mà đã như vậy rồi, huống chi có cuộc đấu-xảo hằng năm, có ganh-đua nhau thì còn tấn-bộ tới đâu nữa. Như vậy, cuộc Hội-chợ này mở ra, sẽ có ích-lợi cho nền công-nghệ của phụ-nữ là thế nào.

Trong cuộc Đấu-xảo năm ngoái, người ta thấy có nhiều món hàng như đồ thêu, đồ dệt cùng những bánh mứt của chị em làm ra khéo lắm, mà cũng đều là vật cần dùng hết. Thấy vậy, có người muốn hiệp công ty, dựng xưởng chế tạo để mà mở-mang những công-nghệ ấy ra cho thật lớn, hầu tiêu-tho khắp toàn-quốc, hoặc nhiều nữa thì bán ra ngoại-quốc cũng nên. Họ chỉ muốn vậy mà thôi, chớ chưa thiệt-hành được, nhưng xem đó thì đủ biết cuộc đấu-xảo là có ích lắm: Các công-nghệ ấy nếu cứ làm trong nhà chị em, không ai biết hết, thì nó cứ là một thứ công-nghệ nhỏ; nhưng nhờ cuộc đấu-xảo, đem trưng bày ra, có nhiều người biết, thì có ngày nó sẽ biến thành thứ công-nghệ lớn, chưa biết chừng. Mà khi một cái công-nghệ đã trở nên lớn rồi, thì thật là một cái lợi chung cho xứ-sở không phải nhỏ.

Sự đấu-xảo lại có một cái ý-nghĩa hay nữa, như trong một bài trước đã nói, là làm cho văn-hóa của một dân-tộc được đồng-nhứt và tấn-tới. Nói ví dụ như nghề cần ở Laithieu ta nếu mở một cuộc đấu-xảo và có người Hanói đem đồ cần vô dẫu, già-sứ đồ cần Hanói khéo hơn đồ cần Laithieu, công-chúng ai cũng xúm mà mua của họ, vậy thì tự nhiên thợ cần Laithieu phải cải-lương cái nghề mình để làm theo Hanói liền. Như vậy sẽ làm cho nghề cần Việt-nam ở Laithieu cũng khéo như ở Hanói, dẫu đó đều đồng-nhứt và tấn-tới.

Công-nghệ của phụ-nữ cũng có dự một phần trong văn-hóa nước nhà;

nhờ có cuộc đấu-xảo mà bắt chước nhau, cũng đồng nhứt và tấn tới, thế thì cũng là có công với văn-hóa nữa vậy.

Những ý-nghĩa trên đây hoặc quan-hệ về phụ-nữ, hoặc quan-hệ về việc công-nghệ nước nhà, hoặc quan-hệ về cuộc tân-hóa văn-minh của quê-hương xứ-sở, thấy đều tỏ ra cho ta biết rằng cuộc Hội-chợ phụ-nữ lần này có ảnh hưởng sâu-xa, có tinh-thần hoạt bát, chớ không phải là một cuộc mua bán thường hay là một cuộc trò vui giải trí mà thôi.

Việc tuy là do Hội Dục-anh và Bồn-báo khởi-xướng ra, nhưng kể về tiền-đồ có quan hệ lớn-lao như vậy, nên chẳng những đồng-bang ta hưởng-ứng mà thôi, các quan lớn Langsa, ông Eutrope Thống-dốc Namkỳ và ông Rivoal, Trưởng-ban hội-đồng thành-phố cũng đều vui lòng đứng chiêu-cổ cho cuộc Hội-chợ, thì trong đó lại tỏ ra có vẻ long trọng là dường nào.

Vả lại việc tuy là việc riêng của phụ-nữ, song độc-giã hãy xem các bản chương-trình trong các lần nhóm, sẽ thấy phần nhiều các nhà tri-thức bên nam-giới ở Saigon đều có dự vào cả. Nếu một việc mà chẳng phải có ý-nghĩa hay, có công-ích công-lợi cho hiện-thời và tương-lai nữa, thì các bậc ấy đâu có sốt-sắng mà tán-tự cho như vậy?

Trong nước ta thuở nay ít bày ra những cuộc đấu-xảo hay là hội-chợ, nên con mắt người ta không quen và cũng ít ai hiểu đến cái ý-nghĩa và cái công-hiệu của nó. Từ có cuộc Chợ-phiên ở Hanói mở ra năm 1918, rồi kể đó năm nào cũng mở luôn, năm trước đây lại có dời vào Saigon một lần, rồi người ta thấy việc công-thương trong nước cũng có nhờ đó mà được hưng-vượng lên một ít: nhiều món hàng của ta như giấy, như nón, cũng nhờ đó mới có dịp bán ra bên Phi-líp-bin và bên Vân-nam. Mà cái Chợ-phiên ở Hanói ấy, cũng cứ mỗi năm mỗi khoáng-trương thêm mãi; coi đó đủ biết nó có thành-tích rõ-ràng và có công-hiệu rõ-rệt lắm.

Hội-chợ của phụ-nữ ở Saigon chẳng những mong thành-lập nội năm nay mà thôi, còn mong noi dấu Chợ-phiên Hanói của Nhà-nước mà tiếp nối nhau mở luôn từ năm sau trở đi nữa. Nếu chị em ta mỗi ngày càng thêm sốt-sắng, trau-đội công-nghệ mình cho càng khéo càng đẹp ra, lại nhờ có bên nam-giới và Chánh-phủ giúp-giúp vào nữa, thì sự thành-hiệu ở tương-lai chắc là có vẻ khả-quan lắm vậy!

P. N. T. V.

ĐÔI VỚI HỘI CHỢ PHỤ NỮ HẾT THẤY CHỊ EM TA NÊN THỀ NÀO

Sốt sắng và dạn-dĩ.

Phụ-nữ Việt-nam ta trong mấy năm gần đây đã có tỏ ra nhiều cái dấn-tấn-bộ cho người ta biết. Trong việc từ-thiện, trong việc thương-mãi, trong việc học-vấn tri-thuật, cho đến trong việc chánh-trị nữa, chẳng nhiều thì ít, chị em cũng có kể dự vào, chung vai gánh nặng với anh em bên nam-giới.

Tuy nhiên, những việc trên đó phần nhiều do người khác chủ-động rồi chị em mới nhúng tay vào; hay là có việc do chị em chủ-động lấy, nhưng cái sức chủ-động ấy có một mình người nào, chứ không phải của toàn-thể phụ-nữ: thế thì muốn biết cái trình-độ của phụ-nữ ta đến đâu, xem những việc ấy cũng còn chưa đủ mà biết được vậy.

Muốn biết được trình-độ của toàn-thể phụ-nữ, có lẽ người ta sẽ dễ mất xem cuộc Hội-chợ phụ-nữ lần thứ nhất này, mà trọng-yếu hơn hết là trong đó có ban Đấu-xảo nữ-công.

Cuộc Hội chợ này tiếng là của phụ-nữ lập ra, chứ những người chia nhau mà chủ-trương mọi việc trong đó phần nhiều là đàn-ông cả. Xin ai nấy đứng thấy vậy mà tưởng rằng trong việc này phụ-nữ chẳng có trách-nhiệm nặng nề gì.

Hội chợ như các ông đó là nhờ ở sự tổ-chức, bởi trong sự ấy có cần giao-thiệp với nhiều nơi, các bà các cô không quen thạo thì phải nhờ đến người quen-thạo mới được. Chớ như sự đặc hay thất, thành hay bại trong cuộc Hội-chợ này thì cái gánh nặng ở nơi chị em chúng ta, há có ai vô mà gánh thế cho đâu?

Bởi vì trong việc này hệ-trọng nhất là sự Đấu-xảo nữ-công. Nếu tổ-chức trăm sự đấu ra đó, các trò chơi cùng là đòn ca xướng hát, lại vui tai thích mắt mọi người, song đến phần gốc kia là phần nữ-công, gian-hàng lác-đác, món hàng thô vung, thì cuộc Hội-chợ phải kể là thất-bại rồi vậy! Thế thì xin hỏi cái thất-bại ấy rồi tại ai?

Lỗi tại các ông đứng ra tổ-chức giúp đỡ ư? Chắc trong chị em không ai sẽ nói như vậy, mà đều nhận cái lỗi về phụ-nữ chúng ta cả. Trừ ra khi nào sự vào ra lộn-xộn, hay là đèn điện không đủ sáng, hay là gian-hàng không đủ mà chúng bày, khi ấy mới trách những người tổ-chức được; chớ còn sự thất-bại như trên kia, ấy là lỗi tại phụ-nữ, không được đổ cho ai hết.

Bởi vậy xin hết thấy chị em xa gần đâu đó đều

phải đồng-làm hiệp-lực mà lo cho cuộc Hội-chợ này khỏi thất-bại mà có vẻ hoàn-toàn. Người ta thường nói: « Đi kiện thì phải lo thua », chúng ta làm việc cũng vậy, trước hết phải lo sự thất-bại rồi sau mới khỏi thất-bại.

Muốn được như vậy thì xin chị em phải siêng-năng sốt-sắng trong việc này. Trước đây chúng tôi cử-động đã nhiều mà các bạn đồng-nghiệp hằng ngày cũng đã lặn lội cử-động giúp cho cuộc Hội-chợ này nữa. Hết thấy chị em ai đã lo dự-bị các món đồ đấu-xảo, hoặc đồ thêu, đồ may, hoặc đồ vẽ cùng các món bánh mứt rồi thì tốt lắm; bằng như chưa có dự-bị thì xin bắt đầu từ đây sắp-saoan đi cũng còn kịp, vì còn được mười mấy ngày thì làm một vài món cũng chẳng đến nỗi thiếu thời-giờ đâu.

Hội chợ định lập ra một trăm gian-hàng cả thảy, mà đến hôm nay đây, vừa Saigon, vừa Luc-linh, đã có người chiếm hết 50 gian rồi. Bởi vậy xin chị em ai đã có món hàng muốn trưng bày thì nên gửi thư gấp về cho ban Tổ-chức, kẻo để chậm thì không còn gian-hàng nữa, bây giờ thành ra lổ-làng công-việc của chị em, khó lòng làm.

Còn lo một nỗi là trong chị em vẫn có nhiều người khéo tay, lành nghề, làm gì cũng được, nhưng vì có tánh hay e-lẹ, nhút-nhát, không muốn chường mặt ra nơi đám đông, nên chẳng chịu dự vào cuộc Đấu-xảo này.

Những người ấy thì chúng tôi xin phải lập tức làm mình ra dạn-dĩ mới được. Vì nếu chị em có nghề khéo mà bị nhút-nhát không dám trình bày ra thì chẳng những là một điều thua thiệt cho chị em, mà cũng là một điều thua thiệt cho nhiều chị em khác nữa. Một cái nghề khéo cốt nhờ có truyền dạy ra thì mới càng ngày thêm khéo và có ích cho đồng-bang, bằng nếu bỏ nó vào hủ mà nhét nút lại thì thật là vô-phước cho bà-con quá!

Trên báo này chúng tôi từng đem chuyện dạn-dĩ mà khuyên cho chị em hoài. Mới rồi, trong số 126 có đem chuyện bà Jane Valbot ở bên Pháp mà nói vào mục « Ý-kiến thời-sự ». Bà ấy vì muốn các ông nghị-viên ở viện Nguyễn-lão động lòng, chuẩn-y cho cái dự-án phụ-nữ tuyền-cử, đến nỗi lấy xiềng sắt buộc mình và buộc một đầu vào cái bánh ghè để làm nên « cái biểu-tượng người đàn-bà bị trói » giữa nghị-trường. Một việc trơ-trẽn trơ đời mà là

PHỤ NỮ TAN VÂN

có ích cho cái tương-lai phụ-nữ, thì cái người có tài, có đức, sang-trọng, tuổi-tác và nết-na như bà Jane Valbot cũng còn chịu khổ mà làm thay, huống chi nay ta làm ít món đồ, đem dự hội đấu-xảo là sự tầm-thường, chánh-đáng, không có khó-khăn gì như việc bà Jane Valbot làm đó, thì sao ta lại còn nhút-nhát?

Có người sợ rằng trong chị em ta vẫn còn một hạng người vốn có tài-khéo mà bị cha mẹ hay là chồng không cho trở tài ra nữa, rồi những người ấy cũng phải giấu cái tài trong bụng kín, chết rồi thì mục với cỏ cây, chớ chẳng ai biết cho hết. Thật cũng có như vậy.

Vậy xin các ông bà làm cha, làm chồng, làm mẹ, cũng phải mở trời cho con gái và vợ mình trong phen này mới được. Đàn-bà con-gái bất xuất khuê môn, ấy là cái lễ-đời xưa kia; đời nay đời rồi, cái lễ ấy không còn có thể giữ được nữa rồi, chẳng nên giữ làm chi vô-ích. Đàn-bà đời nay cũng phải ra mà gánh vác việc xã-hội như đàn-ông; ấy tức là cái luân-lý mới đó. Chúng ta phải theo cái luân-lý này, chớ chẳng nên còn giữ lễ-cổ-lễ-là câu bất-xuất khuê-môn ấy làm chi.

Vậy thì ai làm cha mẹ và làm chồng gặp cuộc Hội chợ phụ-nữ này hãy nên khuyên con và vợ mình thức khuya dậy sớm, lo làm món chi để có dự vào cuộc Đấu-xảo với chị em mới phải cho, chớ lẽ nào lại cần-đoàn cho đành?

Xin chị em hết thấy hãy sốt sắng và dạn-dĩ đi.

Chớ nghe theo lời thiên-hạ.

Đại phạm ở đời, chỉ có đừng làm việc gì hết thì thôi, còn đã có làm việc thì thế nào cũng có bị trở-ngại. Trở-ngại có nhiều thứ; hoặc mình làm mà bị người khác ngăn-cấm không cho làm; hoặc mình làm mà họ không ngăn-cấm được thì lại nói vậy nói khác cho hư việc đi, đó cũng là trở-ngại.

Hội chợ này đặt tên là « Hội chợ của phụ-nữ », nghĩa là của hết thảy phụ-nữ Việt-nam, chớ chẳng phải của riêng ai. Vậy mà có người nói rằng ba chữ « của phụ-nữ » đó là của báo Phụ-nữ Tân-vân, vậy nếu làm mà thành công thì báo Phụ-nữ Tân-vân được tiếng, chớ chẳng có ích-lợi gì cho ai đó mà hồng dự vào cho mệt.

Lời nói thất-thiệt ấy chưa chắc là không làm nao lòng người ta, cho nên cần phải biện-bạch với họ mới được.

Trong Số mùa Xuân của Bền-báo năm nay, nơi bài đầu hết có một đoạn như vậy:

« Sự nói là cái bđn-phận của Phụ-nữ Tân-vân, nhưng sự làm thì phải kể chung là của toàn-thể

phụ-nữ Việt-nam, vì chẳng phải lấy sức một mình ai mà làm việc gì được, song phải cậy cả sức chung của phụ-nữ. »

Nói như vậy rồi dưới đó kể ra năm 1932 này phụ-nữ sẽ bắt tay làm ba việc: Một là Hội Dục-anh; hai là Nữ-công triển-lâm-hội; ba là Nữ-lưu-học-hội.

Việc thứ nhất, Hội Dục-anh, thì đã thành-lập rồi, song chưa lãn-hành được là vì chưa đủ tiền trong quỹ. Cũng vì vậy mà mới khởi-xướng ra lập cuộc Hội-chợ này. Hội-chợ này tức là Nữ-công-triển-lâm-hội, việc thứ hai mà phụ-nữ định làm, chẳng qua đi lên nọ ư lên kia, mà sự đi lên này chúng tôi cũng có thanh-minh trong một số báo trước; thế thì Hội-chợ này vốn là của toàn-thể phụ-nữ, chớ sao lại nói của báo Phụ-nữ Tân-vân?

Hội-chợ của toàn-thể phụ-nữ, nhưng mà phải có người lập nó lên, phải có cơ-quan cử-động cho nó mau thành, chớ có lẽ nào cứ để tự-nhiên vậy mà có Hội-chợ ở dưới đất mọc lên hay sao? Vì có ấy Hội Dục-anh mới đứng lên cùng báo Phụ-nữ Tân-vân chúng tôi mà xướng-lập ra Hội chợ này. Nếu không có Hội Dục-anh thì lấy danh-nghĩa gì mà xin phép với quan trên? Nếu không có Bền-báo thì lấy cơ-quan nào mà cử-động từ mấy tháng trước? Và lại làm bất kỳ việc gì cũng phải có xuất li nhiều tiền bạc ra để tiêu-lên, mà nếu không có người thì lấy tiền ở đâu?

Tuy có Hội Dục-anh cùng Bền-báo đề-xướng cuộc này chớ trăm việc gì cũng nhờ các bậc tài mẫn trong thành phố và các bạn đồng nghiệp chủ-trương và hỗ-hào giúp đỡ; cái công-lao ấy ở trên giấy mực rõ ràng, nào có ai dám xóa đi hay là bưng bít đi được? Họa chẳng người ta muốn phá đám, không muốn cho phụ-nữ ta làm nên việc gì hết thì mới đặt điều ra mà nói vậy đó thôi.

Chúng tôi xin đính-chính lời người ta lại: Hội chợ này là Hội chợ của toàn-thể phụ-nữ, chớ không phải của báo Phụ-nữ Tân-vân.

Hội chợ này đã là của hết thảy phụ-nữ, cho nên mỗi người trong chị em đều phải có nghĩa-vụ và phải chịu trách-nhiệm. Như trong bài trên đã nói, mỗi người trong chị em phải sốt-sắng và dạn-dĩ để dự cuộc Hội-chợ này và làm cho nó có kết-quả tốt tươi; bằng không thì chúng ta sẽ mang tiếng chịu lời, để cười cho thiên-hạ đó.

Vì sao?

Vì thiên-hạ sẽ lấy cuộc Hội-chợ của phụ-nữ này làm cái thước để đo trình-độ chị em.

XÓT MẮT... PHẢI... MỎ' LÒNG

Saigon là một cái đô-thành chẳng những đứng đầu các đô-thành Đông-Pháp mà cũng đẹp như trong các đô-thành cõi Viễn-dông. Bởi vậy người Tây mới nói : « Saigon là hột châu của phương Đông ».

Saigon đẹp thật : trên bến dưới thuyền, ngựa xe rần-rộ, ai mới bước chun lên khỏi cầu tàu cũng

tại đây nữa. Xứ tuy là xứ nóng mà hề xẽ qua là có gió biển thổi vào, mát luôn cho tới suốt cả đêm, con nhà phú-quí, nằm trên lầu cao mà ngủ, thật là yên giấc.

Saigon là đẹp thật ! Saigon là hột châu của phương Đông thật !

Những người ngủ ngoài hàng ba. Trong đó có đứa bé đã thức dậy rồi mà còn nằm đó, mở mắt ngó.

đã thấy cái quang-cảnh sầm uất mà phải trầm-trở. Đạo lữ vào trong thì thấy những lầu cao 5-6 tầng, đường rộng dôi chực thướt, sạch-sẻ mát mẻ, không biết bao nhiêu. Những người ở đây dù các dân-tộc, không thiếu màu da nào ; mà nơi trung-tâm thành-phố ở toàn những tay quan-quyền, sang-trọng cũng là giàu có. Tình số xe ô-tô thì hơn hết các đô thành khác trong cái bán-đảo này. Lại còn những hàng cơm tây, những xưởng công-nghệ lớn, những tiệm buôn to, những nhà ngân-hàng đủ các nước cũng chen-chức nhau mà lập nghiệp

Người dân-bà đi chợ tay bồng con, tay bưng rổ.

Trẻ con lọt lòng ra đói ba tháng rồi thì nhờ cái nói mà yên thân. Gặp cái nói lành thì khi chúng

PHU NU TAN VAN

nó nằm mà thức sẽ vui cười « nói chuyện » hân-huôn ; khi nằm mà ngủ sẽ êm thân mát cật mà giấc ngủ được thẳng-thét. Nhưng gặp phải cái nói rách thì thật là chẳng may cho con trẻ : nó xẽ-xạc ra, lẩn phía nào cũng cần mình cần mảy ; nó lũng túng lỗ cựa chỗ nào cũng lọt chun lọt tay. Cho nên chỉ có nhà cha mẹ nghèo-khó lắm thì mới để con mình nằm nói rách đó thôi ; bằng không thì thế nào cũng phải tìm cho được cái nói lành cho chúng nó kéo tội nghiệp !

Hãy xem đây nào ! Trong nhiều cái trạng-thái nói trên đó, chúng tôi lấy ra lấy bốn cái mà đem trình trước mắt độc-giá đây.

« Con cáo có hang, chim trời có ổ, duy có Con Người không có cục đất mà gối đầu ! » Ấy là lời đức Jésus-Christ nói về thân-phận ngài. Tuy vậy, ngài là đấng cứu-thế, quyết hi-sanh sự yên-vui sung-sướng của mình đi để cứu vớt cho cả và thiên-hạ, thì cái sự không đất gối đầu của ngài đó chẳng những chẳng phải là sự khổn-khổ mà lại là sự vẻ-vang. Đến như dân lao-động ở Saigon, họ còn có sự yên vui sung-sướng gì đâu mà hi-

Người dân-bà đi lượm giấy vụn, một đầu quây giấy, một đầu quây con.

trạng-thái eo-le của trẻ con nghèo khổ ở đô-thành này ra sao, tưởng chỉ có ai hay lưu-ý lắm thì mới thấy, bằng không thì nó hằng ngày thoãng qua trước mắt rồi cũng vụt mất đi với thời-giờ mà thôi. Mà hề trước cái rềm con người đã chẳng có một vài cái khổ - cảnh in vào, thì trong bụng tìm tưởng cũng khó mà này ra ít nhiều cái mầm từ-thiện.

Thằng anh bồng đứa em, nó cứ khỏe hoài, dỏ không nín.

sanh, họ cứu vớt lấy mình chẳng được còn mong cứu vớt gì ai nữa, thế mà họ cũng vẫn không cục đất gối đầu, vẫn không hanh-phước bằng chim trời và con cáo !

Đó chun; tôi muốn nói về sự nhiều người không có nhà ở. Những người ấy cả ngày họ đi làm việc nặng-nề, như là đào đất, khiêng đá, gánh than, vác gạo ; ban trưa họ nghỉ được một lát thì vừa ăn vừa ngủ cũng ở dưới bóng cây bên đường ; đến tối lại thì ngủ nhờ nơi hàng ba nhà người ta,

khi thì ngủ nơi vườn hoa hoặc nơi lều chợ. Hàng người ấy không phải ít đâu, ai muốn biết, mỗi buổi tối cứ đi cùng khắp mà xem thử thì biết.

Như trong bức hình số 1 đó, chúng tôi chụp hồi 6 giờ sáng, trước hàng ba của căn phố kia, cũng gần sân chợ nữa, một bọn người đương ngủ mà có kẻ đã thức dậy, sấm sưa lo việc đi làm rồi.

Cha mẹ đã ở nhờ ngủ đậu như thế thì trẻ con là con cái của họ cũng phải vậy chớ sao! Độc-giã hãy xem trong bức hình số 1 ấy có đứa trẻ độ chừng 4-5 tuổi đương ngủ mà đã thức dậy rồi, nhưng còn mở mắt nằm đó. Nó ngó ai? Nó đòi gì? - Không, nó biết phận nó, thức dậy dậy rồi nhìn đôi đi chơi cho cha mẹ đi mần, để trưa về mới có cơm mà ăn, chớ nó có dám ngó ai đâu? Ai mà bông giữ nó hòng nó ngó! Nó có dám đòi gì đâu? Thuở nay nó có lệ ăn bữa sáng đâu hòng đòi!

Ở các nơi đô-thành của các nước văn minh, đâu đâu cũng có mở ra Dục-anh-viện hay là Ấu-trĩ-viện. Tại mấy nơi ấy người ta nhận nuôi giùm những trẻ con nhà nghèo, bất kỳ ai, hễ mắc đi làm ăn, mà nhà không có đứa giữ thì đem tới giao tại đó. Tại đó có người nuôi-nấng dạy-dỗ chúng nó, rồi cứ đến tối, cha mẹ nó lại tới mà bông về. Như vậy được nhiều sự ích lợi lắm: Người làm cha mẹ ấy được rảnh tay rảnh chân mà đi làm ăn; còn đứa con gửi tại đó thì nhờ sự nuôi-nấng chăm-nom hơn ở nhà nó, mà được sạch-sẻ và khôn-ngoan, biết chữ nữa.

Saigon ta nhóm ở tới non 20 vạn người, già nữa số ấy là anh em chị em lao-động. Đã là lao-động thì ở đâu cũng một tình-cảnh như nhau, người lao-động xứ này cũng bận về con cái như vậy chớ đâu khỏi? Vậy mà ở Saigon lâu nay không có nhà nuôi trẻ con nào hết trừ ra mới có một cái của các bà dầm ở Tân-định - thì bảo sao người ta không chịu lấy cái khổ cảnh như ba tấm hình số 2, 3, 4 đây?

Hình số 2, người đàn-bà đi chợ, tay bưng rổ, tay bông con. Cái cảnh này thì ta thấy thường lắm, mà ở Saigon lại nhiều hơn ở đâu hết, vì cái lệ ở đây khó mướn đày-tớ giữ em, những nhà nghèo đâu có tiền mà mướn được, thôi thì phải đành đi đâu mang con theo đó.

Hình số 3, người đàn-bà đi lượm giấy vụn, một đầu quấy giấy, một đầu quấy con. Quấy như vậy đi trọn một buổi, lượm giấy đầy gánh rồi mới về,

thì đứa con trong gánh phơi nắng cũng đã chán!

Hình số 4, một thằng nhỏ bông một đứa bé, chĩa: là em nó, mà đứa bé ấy khóc lu-bù, đồ mầy cũng không nín. Sự này ở trước mắt chúng ta lại là thường lắm. Các nhà lao-động ta, nhà nào đông con, hằng ngày người lớn đi làm rồi, ở nhà cứ đứa lớn thì giữ đứa nhỏ. Quen như thế rồi tưởng là không hại chi, chớ kỳ-thiệt có hại nhiều lắm. Con nít ở nhà với nhau, không kẻ lớn cai trị chúng nó, thì nhiều khi xảy ra sự đánh lộn mà đến nỗi chém chặt nhau; lại có đứa dõ em không nín rồi nó cứ thả liều cho khóc mầy thì khóc, thế cũng có hại cho tánh nết đứa trẻ nữa, vì về sau nó sẽ sanh chứng gât-gông. Nhưng mà, nhà lao-động ta chỉ lo có cơm mà ăn đây đã, nào ai có rỗi dẫu nghĩ đến những sự hại làm chi?

Xem ít ít lấy bốn tấm hình đây cũng đủ thấy trẻ con ở Saigon sống dưới cái tình-trạng ra sao rồi.

Ai nấy xem thấy vậy có xót con mắt chẳng? Con mắt đã biết xót thì tưởng cũng nên mở tấm lòng từ thiện để cứu giúp nhau.

Vì cái tình-trạng eo le của con nhà nghèo đó mà phụ-nữ mới lập ra Hội Dục-anh; lại vì muốn cho Hội Dục-anh có tiền vốn mà làm hành công việc nên mới mở ra Hội-chợ phụ-nữ.

Vậy thì trước hết xin đồng-bang giúp cho Hội Dục-anh đi. Đàn-bà thì vào hội, làm hội-viên; đàn ông thì bỏ tiền vào làm phước. Cái lòng trắc-ân nhân-tử, ai ai cũng có hết, chẳng lẽ nào đã thấy cái khổ-cảnh của đồng-bào mình trước con mắt mà trong bụng tim còn lạnh-lẽ như tờ?

Việc gấp nhứt nên làm trước đây là việc đi dự Hội-chợ phụ-nữ. Tuy mình không có dự gì trong cuộc Đấu-xảo hay là không mua một món nào đi nữa, và không thích coi một trò vui nào hết đi nữa, là cũng nên đi. Đi cho đông chừng nào càng hay chừng nấy. Hễ một người bỏ ra năm cắc mà mua giấy vở cửa, ấy không phải là làm ích gì cho Hội-chợ, hay cho phụ-nữ, mà là làm phước cho con nhà nghèo: Con nhà nghèo cú-bơ cú bắt, vất-vơ vất-vã, không ai giữ, không ai nuôi, không ai dạy, mà mỗi người hai con mắt đã thấy trong bốn tấm hình kia; con nhà-giàu ấy lại là đồng một màu da, đồng một giầy máu, đồng một đất nước, đồng một lịch-sử với chúng ta!

T. V.

Cho tôi vô phép

ĐI XEM HỘI CHỢ' TRU'OC

Trót tháng nay các báo cổ-động cho Hội-chợ phụ-nữ luôn luôn và đăng chương-trình kể hết các việc sẽ trưng bày trong Hội-chợ, thật là nhiều, thật là hữ-ích, mà thật cũng là vui lắm.

Xem chương-trình của Hội-chợ, tôi biết xưa nay chưa có cái Hội-chợ của phụ-nữ nào lớn lao và vui vẻ bằng, thế thì tôi nên chịu khó thêu một ít món đồ, làm một ít bánh mứt để đóng góp chút đỉnh nữ-công vào Hội-chợ, mà cũng đi xem Hội-chợ coi có những gì.

Đồ nữ-công của tôi, tôi đã gửi cho bà chủ báo P. N. T. V. nhờ bà trưng bày giùm trong Hội-chợ, và bán giùm, được bao nhiêu tiền tôi xin dâng hết cho Dục-anh hội. Bây giờ tôi chỉ còn đợi đến ngày Hội-chợ khai-mạc là tôi đến xem liền. Tồn nữa đồng bạc mua một cái giấy vào cửa mà được vào coi cũ trăm trò vui cuộc lạ, nghề khéo tay hay của đồng-bào khắp ba kỳ thì có mắc mó gì mà sợ lộn?

Bữa nay là ngày 4 Mai, cái ngày tôi trông đợi đã đến. Trọn một buổi sớm mai, tôi rộn rục, nào đầu, nào phấn, nào áo, nào quần, nào khăn, nào giầy, tôi đều sắp đặt sẵn hết. Trưa lại tôi ăn cơm không ngon; tôi thấy bà nào, cô nào ngồi xe kéo đi ngang. Tôi cũng nghĩ là các bà các cô đi xem Hội-chợ. Tôi không dám ngủ trưa theo thói quen, sợ e dậy trễ, không đi xem

kịp lễ khai-mạc Hội-chợ thì ưỡng lằm. Tôi nằm trên giường cứ thao thức lẩn lộn hoài, tôi bèn lấy các báo ra xem mấy bài cổ-động cho Hội-chợ và cái chương-trình của Hội-chợ cho nhớ. Rồi lại, tôi cắt cái chương-trình ấy mà bỏ vào túi, để khi vô Hội-chợ cứ dò theo chương-trình ấy mà đi xem cho khỏi bỏ sót một món nào.

Kim đồng-hồ lần lần tiến lên, nó tiến lên một cách chậm chạp đáng giận.

Bốn giờ, tôi chỗi dậy, ra trước cửa ngó mông, thấy thiên hạ dập đều, nói cười vui vẻ, tôi biết là bà con đi xem Hội-chợ. Tôi vào thay đổi y-phục, nói thì em đứng cười, tôi dỗi phẩn thoa son và cũng có xịch đầu thơm nữa.

Tôi đến đường Lareynière, thấy thiên-hạ chật ngầu, tiếng kèn xe hơi xen lộn với tiếng trống kèn ở trong Hội-chợ, làm cho tôi nôn-nả không biết chừng nào.

Chen người này, lẩn người kia, trót-15 phút đồng-hồ tôi mới lướt qua khỏi cửa lớn của Hội-chợ, trên tay còn cầm một lúm cạc vào cửa.

Tôi đứng dừng lại, liếc mắt khắp nơi, trước hết thấy như một đám rừng người ta (une forêt d'hommes) và cũ trăm gian-hàng vừa lớn vừa nhỏ, cái nào cũng ngộ, cũng đẹp.

Trong các gian-hàng ấy, nào bánh mứt, đồ may thêu, nào các món nội hóa nữ công, sắp đặt thẳng lối ngay hàng, mỗi nơi đều có năm ba chị em, mặc y-phục

màu này màu kia, trông nom sáng sủa, bộ rất vui vẻ.

Tôi tự hỏi: Đi coi cái gì trước bây giờ? Rồi tôi lại nghĩ: Cái gì cũng đáng coi và muốn coi hết, vậy ta cứ giữ chương-trình ra, dò theo đó mà coi từ môn, làm vậy mới có thứ-tự và khỏi sợ sót.

Tôi đến gian trưng-ưng là chỗ đãi tiệc trà, tôi thấy có quan Thống-đốc Eutrope và phu-nhơn, các quan Tây, Nam, ban tổ-chức Hội-chợ, ban trị-sự hội Dục-anh, và các bậc thượng-lưu tri-thức đều có mặt cả.

Một bà lão, mang cặp kính trắng, ngó bộ phong lưu và dạn-dĩ, ra đứng giữa tiệc mà đọc một bài diễn-văn khai-mạc Hội-chợ. Một người đàn-bà đứng gần bên tôi nói: « Ấy là bà Nguyễn-trung-Thu, Hội-trưởng hội Dục-anh đó. »

Tôi nghĩ thầm: Lão già an chi, bà Nguyễn đã năm sáu mươi tuổi rồi, thế mà còn ra gánh vác việc công ích để làm gương cho em cháu, để giúp đỡ cho con nhà lao-động, thật rất đáng kính phục. Một bà niên cao kỹ trưởng như bà mà còn làm được những việc ích lợi thế này, huống chi ta là hạng đầu xanh tuổi trẻ, có lý nào ta lại ngồi mà coi cho các bà làm việc.

Bà Đốc-phủ dứt lời, tiếng vỗ tay lớp lớp, kể một người đàn bà khác bước ra, tôi biết là bà chủ báo P. N. T. V. là Nguyễn-đức-Nhuận, cũng đọc một bài diễn-văn bày tỏ cái y-nghĩa của

Hội-chợ và tôn chỉ của hội Duc-anh là thế nào.

Bà đọc chăm rai, rõ ràng, lúc nghe hùng hồn, lúc nghe tha-thiết, khiến cho ai nghe, có lúc cũng vui lòng, mà có lúc cũng cảm động.

Khi bà dứt lời, quan Thống-đốc có đáp lại mấy lời bằng tiếng Annam, đại-ý ngãi khen ngợi lòng từ thiện của quý bà quý cô trong hội Duc-anh và cũng khen ban Hội-đồng tổ-chức ra Hội-chợ một cách tốt đẹp, ngoài sự tưởng-tượng của mọi người.

Tiệc trà hôm nay lại còn một điều đáng khen ngợi: trà của đồng-bào ta chế ra, bánh mứt của chị em ta làm ra, thế mà món nào cũng ngon, vật nào cũng khéo, ai dùng đến cũng phải khen, nhất là bà Eutrope cảm coi từng món bánh mứt và trà trở hoài. Tôi thấy bánh khéo quá, nên tọc-mạch hỏi coi của ai làm ra thì mới hay các thứ bánh trong tiệc trà này đều là của quý cô ái-nữ ông bà Lưu-văn-Lang tặng cho Hội-cả.

Hèn gì ai cũng khen là phải! vì mấy cô này đã có tiếng làm bánh khéo thuở nay đây mà!

Tôi thích nhất là gian trưng đồ nữ-công đồ đấu xảo của phụ nữ. Phải, hơn tháng nay, tôi vậy mà chị em cũng vậy, ai ai cũng lo trở hết tài mình mà làm món này vật kia để đem vào Hội-chợ mà đấu khéo khoe hay với nhau, không đi coi cho biết thì uổng lắm.

Tôi đi ngay lại gian hàng đấu xảo. Đến nơi, thật tôi lấy làm ngạc nhiên quá chừng. Đồ đấu xảo trưng bày la liệt, nào bánh mứt, nào đồ thêu, đồ may, nào tranh ảnh, nón vớ... món nào chị em có cần dùng cũng đều có cả. Một điều tôi lấy làm lạ hơn

hết, là những món trưng ra ở đây, đều do tay diệu mềm của chị em ta chế ra, nhưng nó tốt, nó khéo không kém gì đồ làm bằng máy của người ngoại-quốc. Thật vậy, các món bánh mứt của quý cô ái-nữ ông bà Lưu-văn-Lang, mấy món đồ thêu chỉ, thêu kim-tuyến, thêu cườm của bà Trương-văn-Huân và cô Huệ-Mỹ, những đồ tơ lụa của lò dệt ở Cù-lao Giêng, ai xem cũng phải trầm-trồ khen ngợi.

Tôi thấy có nhiều món ưng ý quá, tính đề hỏi mua ít món đem về coi kiểu làm theo chơi, nhưng chị em nói phải đợi xong cuộc đấu xảo rồi mới bán, được. Vào đến đây, tôi cũng không nên quên khen quý bà quý cô sắp đặt trưng bày những đồ đấu xảo này. Đồ đã tốt mà lại nhờ tay mỹ-thuật, khéo xếp đặt có thứ tự, coi lại càng thêm huê-mỹ hơn nữa. Công chúng vào xem gian hàng này chen chơn không lọt.

Ở nhà đấu-xảo ra, tôi tính đi xem các nhà Hanói, Huế, Saigon và các gian hàng khác.

Hanói, Huế, Saigon, nhà nào cũng có đồ bày ra coi rất đẹp mắt. Tôi vừa rời bước vô, bà này mời, cô kia khoe, ai cũng niềm nở ân cần, ăn nói ngọt xớt.

Ra ngoài tôi đi xem gian hàng thể-thao, thấy trưng đủ các thứ Coupe của các hội đá banh và đánh trái lăn, các thứ áo quần giầy vớ, vợt đánh banh, bóng, banh ten-nit v.v..... thứ nào cũng có, và cách bài-tri thật là khéo léo la lung.

Tôi vào gian « Báo-giới », Thôi, dù mặt các nhà làm báo, dù thứ báo chí ở đây cả. Vừa thấy tôi bước vô, ông này mời xem báo này, ông kia khuyên đọc báo kia, làm cho tôi quính! Có một ông lão, hình như là người ở lục tỉnh, lại mua một năm tờ báo nào đó, tôi đem quên phứt, thấy

có người làm biên lai thâu tiền liền, và nói với ông nọ, hề ông về đến nhà thì có báo xuống tới.

Các báo làm như vậy thiệt là tiện lợi vô cùng, tôi thấy nội trong 15 phút đồng hồ mà có trên 30 người xin đóng tiền mua báo.

Tôi đến trường đồ thêu bằng máy kim thời của bà Trương-văn-Huân. Mới vô bà đã ra tiếp, nói cười vui vẻ, đã đem các bức thêu ra cho tôi xem, lại còn cắt nghĩa cho tôi biết cách thêu, cách lựa chỉ, để màu, thật cũng như bà dạy cho tôi một bài học, học xong, tôi chắc là tôi sẽ thêu được. Tôi cảm ơn bà rồi đi qua chỗ khác.

A, gian hàng của tỉnh Bentre và Sadec đây. Tôi vào. Đồ bày ra thật nhiều, thật khéo, không thể kể ra cho hết. Đối với ai chị em cũng tiếp rước ân cần, vui cười niềm nở cả.

Thôi, còn cả trăm gian hàng khác nhưng đề đi xem các cuộc vui coi ra thế nào, chớ vào gian hàng hoài, nội một ngày nay cũng coi không xiết.

Tôi bèn đi xem các cuộc vui.

Trước hết tôi đi xem phụ-nữ đánh trái lăn ở một bên đó. Vừa lại tới, tôi thấy mỗi bên sân có một người đàn bà cầm vợt chạy đón banh, chạy một cách lanh lẹ gọn gàng, tôi ngỡ là đàn bà Pháp, không ngờ khi coi kỹ mới biết là chị em nhà.

Chị em tập hồi nào mà đánh hay quá: cũng « riu » cũng « éc-mách » cũng « lóp » cũng « rờ-que » cũng lên lưới bắt banh, xuống « phòng » hứng vợt, cũng rình rình thọc nách, cũng lên lên treo giò (contre pied) thật tài tình quá lẽ!

Set đầu, có hướng Đông ăn có hướng Tây 6/4, qua hai set sau có hướng Tây ăn lại có hướng

Đông 6/3 6/3, thiên hạ vô tay như pháo nổ.

Một cặp khác ra thay tay. Tôi bèn đi xem học-sanh trường công và trường tư diển-tập thể-thao.

Năm sáu ông giáo-sư đứng trước mặt mấy trăm học trò, y-phục trắng, nón đỏ, dây lưng đỏ, « ghết » đỏ, mấy thầy thổi tu-hít cho học trò tập. Huich! Huich! Huich! Mấy trăm cái hình người dường như có một bộ máy, xuống, lên, qua, lại, thật là rập ràng.

Dứt mỗi lớp, tiếng công chúng vỗ tay vang dậy.

đây chớ gì. Con Rồng, con Cọp, con Phụng, con Gà, tàu thuyền, máy bay, lại có ông Trương công Tiên-Bừ nữa chớ! Tháng này trời nắng, bóng hoa tươi rất là khó kiếm, bóng hoa ở đâu mà người ta kết cộ rất nhiều và rất đẹp như thế? Một cô đứng bên tôi nói: « Vì việc nghĩa, vì công ích, thì dầu khó khăn hao tốn cách nào, người ta cũng quyết tìm kiếm mà làm cho nên việc. » Tôi gật đầu, cho lời cô nói là phải.

Tôi đi coi đánh Ping-pong, là cuộc đánh trái lăn trên bàn. Hai cô cầm vợt đánh lác cắc... lác cắc... giống y như cuộc đánh trái lăn tôi vừa mới thuật kia, có đều thâu rút nhỏ lại. Tôi đứng coi hai chị em đánh Ping-pong mà tôi nghĩ thầm: Làm một bài thi bác cú, tức là tóm nhỏ một bài trường thiên đại luận mà gói ghém vào 56 chữ, cái đó các nhà văn sĩ đương thời, cho là một việc bó buộc trí khôn, thắt chặt tư tưởng, lấy làm khó chịu, các ông không muốn, thế mà cái ông nào bày ra điệu chơi Ping-pong đây, có lẽ không hiểu sự ấy, nên mới thâu ngắn rút nhỏ cuộc đánh trái lăn dưới sân xi-măng mà đem lên bàn cây vậy. Tôi e quá! Tôi e một ngày kia, không biết cuộc chơi Ping-pong này nó có mắc một cái kiếp như sự làm thi phú kia không? Tôi ước ao chớ suy nghĩ của tôi sai lầm đi cho rãnh.

Ừ, cái gì mà thiên hạ đổ tràn ra ngoài dữ vậy? A, a, cộ bóng

— Ông loa là cái gì thầy?

— Là cái máy nhỏ trang cái máy hát, có chạy hơi điện, trên có cái loa lớn, khi nói người ta nói nhỏ ở chỗ cái máy, nhưng nhờ sức điện đưa lên cái loa, nó mới hóa ra lớn đó.

Tôi lại chỗ diển-dàn. Một cô nữ-sĩ gương mặt đoan-trang, y-phục chỉnh-tề, đứng trên cao, chung-quanh chạt nức công-chúng. Nữ-sĩ diển về vấn-đề nuôi giùm trẻ con cho nhà nghèo, tức là công việc bổn phận của hội Duc-anh đó. Nữ-sĩ diển giải rõ ràng, dạn dĩ, lâu lâu được tiếng vỗ tay khen, tôi cũng tiếc thắm, chớ chi tôi có dăng tên trước thì giờ này tôi cũng nhảy lên tiếp với nữ-sĩ mà hô-hào chị em giúp của giúp công vào hội Duc-anh cho nhiều và đông hơn nữa.

Nghe diển-thuyết xong, tôi giờ chương-trình ra coi lại, thấy còn cả chục món; mà cặp dò tôi đã mò rục đi lặn. Tôi nghĩ mà tức cười.

Hôm nọ, cuộc Chợ-phiên trên vườn Toàn-quyền, trách không đủ cuộc vui cho mình xem mãi nhân, nay Hội chợ có nhiều thú vui, lại phiên là nhiều, đi coi gần muốn không hết. Thế mới biết ông Trời ở cũng không vừa lòng mọi người!

Phần mỗi chơn, phần khát nước, tôi bèn lại một quán trà của hiệu Vi-Tiên đề uống một ly nước chanh thắm giọng và nghỉ chơn luôn thề.

Ngồi nghĩ hơn 15 phút đồng-hồ, tôi mới đi xem chớp bóng, rồi đi xem đấu cờ tướng tranh Coupe.

Thấy mà tức cười. Trong Hội-chợ người ta lộn xộn lẫn lẫn như ong bẻ đ, thế mà hai ông khăn đen áo dài ngồi xếp bằng tròn vo gần bên bàn cờ, chia quân đỏ quân đen mà giành

PHU NU TAN VAN

nhau nước cao nước thấp. Hai ông tự đặt mình ở riêng một thế-giới thần-liên, cái thế-giới nhỏ ở trong lòng cái thế-giới lớn lao rộn rục!

Học trò chúng cô đèn. Đủ thứ đèn bằng giấy bông, lớn có nhỏ có,

Cô đèn xong kể tới đầu xào đèn, cái nào tốt được thưởng nhiều món đồ mắc giá.....

A lô! A lô! Thai, đồ. Đồ, thai! Mời qui bà, qui ông lại bàn thai, đáp đồ.

Cái giọng ông Khổng-lô hồi nãy còn, nhắc nhở cho công chúng biết giờ nào đến cuộc vui nào, để đi xem kéo trẻ đó. Thai, đồ..... cái này tôi thích lắm. Mà khoan, bụng đã đói quá rồi, làm sao cũng phải cho sảng cho nhót gì vô rồi mới đi đâu thì đi được chứ.

Ở trong Hội-chợ này có chỗ nào ăn uống gì được không, anh, chị?

Sao lại không có? Kia kia, đằng hàng cơm Hanoi, có nấu đủ thứ đồ Tây, đồ Tàu, đồ Annam, có bảo-ngư, vi-cá, yến sào, đồn-đột gì cũng đủ hết. Đồ nấu đã khéo lại ngon mà cũng rẻ tiền nữa.

Nghe nói tôi khoái quá, con gái đi chợ không nên ăn uống, chớ đi xem Hội-chợ để làm nghĩa và học khôn thì sợ gì ai mà không ăn uống? Thiên hạ ngồi ăn đồng dĩa, tôi cũng lại ăn một tô cháo bảo-ngư thiệt là ngon miệng.

Ăn uống xong, tôi mới đi xem cuộc thai, đồ.

À, đây, ông Đặng-thức-Liêng, ông Ng-tử-Thức, ông Lê-khiêm-Nhượng, ông Võ-trọng-Hiệp, ông Diệp-văn-Kỳ ông Lê-trung-Cử, các ông rành nghề thai, đồ, đều ở đây hết. Tôi nghe một ông đó: « Một

thằng dầy-lô ở đợ hai nhà » xuất vật dụng! Ủ, xuất vật dụng!

Một người đứng sau lưng tôi nói lớn: « Trời đất ơi! Ở đợ một nhà còn lã da, ở đợ gì mà tới hai nhà lận? »

Có tiếng đàn-bà nói: « Kinh-tế khuôn bách, hai nhà hùn lại mượn một người để dùng chung, ấy là tiết-kiệm chớ gì? »

Một ông rầy: « Bà con hãy đáp đi chớ để già ngộ hoài thì mất ngày giờ quá! »

Ngứa họng tôi liền ửng tiếng đáp: « Thưa qui ông, một thằng dầy-lô ở đợ hai nhà là tờ nhứt-trình! »

Thiên-hạ cười rùm, một ông hỏi:

— Tại sao mà cô đáp là tờ nhứt-trình? Cô muốn kiêu ngạo mấy ông làm báo phải không?

— Thưa qui ông, không phải nhứt-trình làm tôi cho nhà-nước mà cũng làm tôi cho quốc-dân nữa sao?

Thiên-hạ vỗ tay la « trúng! trúng! hay lắm! hay lắm! » thế mà các ông nhà nho không chịu, các ông nói là cái « mắng xối »!

Tôi giận quá, goe goàng bỏ đi chỗ khác, nhưng sau tôi nghĩ lại cái « mắng xối » đúng hơn tờ « nhứt-trình », tôi mới hết giận mấy ông nhà nho ấy.

Đang đi thỉnh linh bị vãi một nắm bông giấy vào mặt, tôi thấy có hơn một trăm thứ màu! À, té ra giờ này là giờ vãi công-phét-ty (confettis) đây mà. Tôi nói thầm: « Để rồi mấy người coi tôi.... »

Mua một bao giấy bông, đựng ai tôi cũng vãi, như là mấy có mấy cậu thanh-niên đều bị tôi vãi đầy mình.

Vãi giấy bông đêm nay tôi nhớ chị Quốc-Hoa trong lễ khai-thị Chợ-lớn (Bình-tây) quá. Chị Quốc-Hoa than phiền trong báo Đ.N.N. rất phải. Vãi giấy bông là một

cuộc chơi thanh nhã, để trợ hứng thêm cho một cuộc lễ gì, song người chơi phải cho biết cách chơi mới được. Ta phải lựa người bằng trang bằng lứa với mình, cũng chịu đùa chơi với mình mà vãi, như là phải chờ người ta ra trong lúc người ta đang đứng nói chuyện với ai đó. Cấm nhứt hốt bông dưới đất mà vãi, như nhiều kẻ bắt - nhả đã làm.

Cuộc vãi giấy bông đêm nay thật là vui quá. Ai cũng thạo cách chơi cũ, như là trong đám chị em, coi bộ ham chơi và biết chơi lắm.

Nhạc Tây, nhạc Tàu, nhạc Cao-miên và nhạc ta, đánh nghe êm tai khoái chí không biết chừng nào. Hát xiệc, hát cải-lương thứ nào cũng hay, và cũng cụp lạc, công-chúng đến xem đông lắm.

Đêm nay còn một cuộc vui chót là dạ yến tại nhà Hanoi, Huế, và Saigon, có khiêu-vô, mà Annam ta quen gọi là « nhẩy dầm ». Tôi ham nhẩy dầm lắm, muốn học nhẩy một vài kiểu « sạt-lết-tông » hay « phốc-trốt » chơi, nhưng tìm thầy đàn bà dạy không ra, còn đàn ông dạy thì họ nắm tay ôm ngực tôi, tôi mắc cỡ không chịu học. Đứng xem nhẩy dầm một hồi, tôi biết được một việc, mà tôi tưởng ít có người biết. Nhẩy dầm cũng như uống rượu, cũng say đến đổ mặt, nhưng không biết tại sao không thấy có ông nào hay uống rượu vào đây khiêu-vô hết.

Tôi về đến nhà thì trời đã gần sáng! Tôi mới biết măng ham vui mà quên giờ và cũng quên một.

Chiều hữa sau, tôi lại đi xem Hội-chợ nữa, bởi vì mỗi ngày đều có thay đổi chương-trình mới. Tuy vậy, nếu đi xem cho hết, cho đủ các cuộc vui, thì mệt lắm, bởi vậy tôi lĩnh lựa những món nào tôi thích như, mới đến xem cho biết.

PHU NU TAN VAN

Trước hết tôi đi xem đấu các thứ kiềng, hoa, là thứ của tay phong nhã và đàn bà ưa thích như. Người ta đem đấu nhiều cây kiềng thật khéo, thật tốt. Cây thì hình con lân, con phụng, con rồng, cây thì hình con cá hóa long, đèn đài chùa tháp, có cây gốc to mà lùn-đùn, ông Viên-Hoành nói cây kiềng ấy có trên một trăm năm lận!

Hoa cũng có nhiều thứ: hương, cúc, lái, sừ, van-thọ, nở-ngày.... thảng nằng mà khéo tưới nước vun phân nên bông nào bông nấy tròn vo trầu-trầu!

Tôi đi xem thả ba-lông (ballons) rồi đi xem bắn giăng. Có nhiều ông lão, mắt phải đeo kính, mà bắn thiệt tài, 5 phút gõ hương tim luôn ba bốn. Trong các ông ấy có ông Lợi-Trình, trước kia có làm báo, ai cũng cho là tay thiện xạ.

Tối lại, bỏ qua cuộc tranh Coupe Ping-pong, tôi đi xem cuộc đấu xào các thứ công-nghệ nhỏ của Annam mới chế. Thật, Annam ta không phải là không có nghề hay tài khéo, bữa nay người ta chứng bày biết bao là món tốt đẹp, tiếc vì không có ai bày ra cuộc đấu-xào để chứng bày cho mọi người biết, mua về mà dùng, hoặc góp vốn kêu hùn, mở mang cho rộng lớn ra để mà bán buôn và tranh giành quyền-lợi cùng người ngoại-quốc.

Đêm thứ hai, có cuộc thi đơn, coi bộ công-chúng chú-ý như. Có một cô gái, đầu lối mười mấy tuổi, đơn đủ bốn năm cây, ngón đơn đã trau mà nhịp nhàng lại chắc, cô đoạt được giải ba trong mấy mươi tài-tử. Tôi tiếc quá, chớ chỉ đêm nay có Thần-dồng Ng. văn-Xấu đến kịp, tôi bắt em Thần-dồng tôi đơn thì và phá cô bé này chơi, cho cô hết lên mặt.

Chiều ngày thứ ba, tôi lại đến Hội-chợ nữa. Tôi muốn coi cuộc

đấu diều giấy (cerfs volants) là món hồi nhỏ tôi thích chơi lắm.

Người ta đem lại có mấy trăm con diều, con nào cũng tốt, thả cũng lên cao, song tôi thích nhưt là con diều bầu của trò Tùng, không cánh không đuôi, thế mà nó bay cao hơn hết thảy. Sau khi đấu và lãnh thưởng xong tôi thấy có một cô hỏi mua con diều của trò Tùng đến 2\$, tôi biết cô ấy còn thích chơi diều quá chị hai tôi nữa.

A-lô! A-lô! Mời qui ông qui bà đi xem cuộc đấu y-phục trẻ em đặng kia! A-lô! A-lô!...

Hơn một trăm đứa bé, từ 5 tuổi trở lại, ngồng cổ, bẹp cổ, đừa nào ăn mặc cũng rực rỡ lốt đẹp. Cha mẹ chúng sắm đủ kiệu y-phục cho chúng mặc, tức cười nhưt là cậu con trai của ông chủ hiệu « Photo-Dakao » mới có 3 tuổi, thế mà khăn đen, áo rộng, quần nhiều, giày Tàu, trên tay lại có cầm một điều xi-vít bự đầu! Thiên hạ thấy cậu « chó má » xúm lại nựng-nịu, cậu vut khóc ré lên, hất rớt khăn đóng, đập sứt giày Tàu, ai cũng cười rộ!

Ông giáo Nhiệm điều, người ta cho là Charlot Việt-nam! Ông điều thật tài, tôi thấy có một cậu vi ham vui rớt mất bọt-phoi, mặt mày hướm nghiêng, và một cô ham coi cuộc đấu y-phục trẻ em, chen lấn lạc chông, thế mà thấy ông giáo Nhiệm điều, cậu với cô cười là cười, cười đến đổi chụp lộn tay nhau, rồi mắc cỡ thắm mà lỏn mắ.

Một cô nữ-sĩ diên-thuyết về công-nghệ đàn-bà. À, cái cô mới đàn làm sao chớ. Cô đừng nói cả giờ, lời tuôn như nước fontaine, mà câu nào cũng có y-nghĩa hết thảy. Có một người hỏi: « Sao cô không diên về việc nấu cơm? » Cô đáp: « Cái đó không cần diên, nếu chị em chưa

biết nấu cơm, cứ việc cho tôi hay, tôi sẽ đến tận nhà mà dạy! »

Ai nấy đều lặng hết! Tôi khen cô thật khéo trả lời.

Cứ theo chương-trình thì ngày thứ tư cũng có 10 cuộc vui, song tôi khoái nhưt là cuộc thi ca, có hai cô Phùng-Hà và năm Phi làm chủ khảo. Tôi đi xem cuộc thi ấy, thấy vừa đàn-ông vừa đàn-bà, có trên năm mươi người đợ, ai cũng ca hay thần sầu! Sau rốt, có một người bộ ngựa miệng nên nhảy vô xin ca một bản Xang-xê, vừa lên dây cổ cất tiếng ca, thiên-hạ đã la: « Ê, không được! Hơi vịt trống mà thi cứ cái gì? » Người ấy liền thụt mất!

Đêm nay là đêm chót, có nhiều cuộc vui trò lạ, ai cũng quyết vui chơi một đêm nữa cho thỏa tình.

Tôi ở chơi đến 1 giờ khuya, mới sắp sửa ra về, bỗng có một cậu thanh-niên mặc Âu-phục nửa trắng nửa đen, mặt mày đẹp đẽ, nhẹ năm vai áo tôi mà kéo nhùng-nhằng và nói:

— Ở chơi chút nữa, đợi tôi về luôn thề mà có sáu?

— Ủa, sao thầy lại dám nắm áo tôi. Tôi có quen biết chi với thầy mà thầy lại biểu tôi phải đợi?

— Thôi mà, cứ làm mặt lạ hoài! Ăn với nhau một mâm, ngủ với nhau một giường, sao có lại nở nói thế?

— Ủy, trời ơi! Bộ thầy diên rồi sao chớ! Thầy nói bày tôi đánh thầy bây giờ!

— Đánh đi! Đổ dầm đánh!

— Nè, thách! Nè thách!

Giận quá, tôi co giò tôi đập tung mấy cái, chẳng kia té lăn bò, la « eo eo... ngoau ngoau... » tôi dợi mình thụt dĩa, đi! cháu đi! tôi nằm ngủ trưa, bởi mơ tưởng Hội-chợ quá mà chiêm-bao, và

bị con mèo Xiêm của tôi nó cắn vạt áo tôi mà kéo, rồi tôi nhè nó mà đạp nhào xuống đất!

Té ra còn gần 2 tuần lễ nữa mới khai Hội-chợ, thế thì còn rộng ngày giờ sắp đặt, Hội-chợ chắc sẽ được tốt đẹp rõ ràng còn hơn tôi chiêm-bao mà thấy trước đây nữa.

Tôi quyết đi xem Hội-chợ, cũng xin đồng-bào đừng bỏ qua một công cuộc rất lớn lao, rất hữu ích đủ cả phương-diện này. **TỔ-QUYÊN**

Nều vậy thì may lắm!

— Ủa anh Tư! Chị Tư đi đâu mà anh phải giữ mấy đứa nhỏ, tay bồng, tay dắt như vậy?

— Tôi quá anh! Từ hôm tôi bị hãng thối ra tới nay, chỗ ăn chỗ làm kiếm không có, thiếu sau hụt trước, riết rồi ở nhà tôi phải đi may mướn cho sờ mồ dề chạy gạo mà độ nhật, cho nên tôi mới phải giữ con như vậy.

— Sao anh không đem mấy cháu má gởi cho Hội Dục-anh, người ta nuôi giùm cho?

— Ủa! Ở Saigon mình bây giờ có Hội Dục-anh để lo nuôi con nít nhà nghèo nữa sao? Nếu vậy thì may lắm! Tôi nói thiệt, nếu mấy đứa nhỏ tôi mà có chỗ nuôi giùm thì mười cái nạn thất-nghiệp như vậy tôi cũng không sợ nữa!

Phòng Nhỏ và Trông Răng

Ở đường LAGRANDE, môn bài số 20, SAIGON, TEL. 175

Ong PIERRE BLANC

Thầy mổ xé và nhổ răng gốc ở Y-hiện thành Bordeaux xuất thân.

Dưỡng bệnh đau miệng và sâu răng, nhổ răng không đau đớn.

Có đủ thứ khí-nghệ dùng dưỡng bệnh.

Giờ thăm bệnh: Sáng 8h. tới 11h., chiều 2h. tới 7h.

VƯỜN THƠ

Nghe tin Hội-chợ phụ-nữ thành-lập

Ý kiến cao xa mục đích hay,
Khen ai Hội-chợ khéo phở bày!
Sơn hà cảnh ấy mong tờ diêm,
Công nghệ nền kia phải đắp xây.
Dệt gấm thêu hoa cho đất nước;
Ganh tài đua sức với đồng tây;
Gần xa nhân nhủ quần xoa khách;
Tấn-bộ rời ra cạy bước này!

ĐÀO-THIỆN HOAN

Hội chợ phụ nữ

(Họa nguyên-vận ba bài ở số 127)

I

Gặp lúc phở bày cái khéo hay,
Chị em nhân nhủ đợi chờ ngày...
Treo tài gái Việt xin chung sức,
Rõ tiếng nhà Nam gắng hiệp tay.
Sơn phần diêm tờ non nước mới,
Nghệ công trau chuốt lợi quyền thay.
Tháng năm mồng bốn kia tua nhớ,
Phĩ chí ganh đua một hội này.

II

Hội này nở nức khắp nơi nơi,
Nghĩa vụ chung lo nghĩa mới rồi.
Áu-Mỹ nữ công chi kém sức,
Lạc-Hồng tiến-hoá gắng đua tài.
Miệng thêu lòng gấm kia ai đó?
Nếp củ nền xưa hỡi bạn ơi!
Xinh đẹp non sông chung hưởng tiếng,
Gánh gồng anh chị rần kẻ vai.

III

Vai gánh non sông gái mới là....
Treo gương thơm nức khắp gần xa,
Một trời rở mặt tranh tài khách,
Năm cõi van danh dậy tiếng ta.
Quyền lợi chung lo tay nắm lại,
Nghệ công chỉ bảo sức bày ra.
Nâng cao trình độ em cùng chị,
Tờ diêm sao cho đẹp nước nhà!

THANH-TÂM

THÊU MÁY!

Thêu theo kiểu Tây (Broderie moderne).

Có đủ kiểu và đồ phụ-tùng.

Hỏi thăm Mme Huân, 200 rue d'Espagne—Saigon.

LUẬN-ĐIỆU CỦA CÁC BÁO QUỐC-NGŨ SAIGON ĐỐI VỚI HỘI CHỢ PHỤ NỮ

Lại nói đến cuộc Đấu-xảo Nữ-công

AI bảo rằng Phụ nữ Việt-nam không có cái óc đoàn-thể

Mồng 4 tháng năm sắp đến, ấy là ngày cuộc Đấu-xảo nữ-công mở cửa.

Mồng 4 tháng năm, chỉ còn có ba tuần lễ nữa thôi. Thăm thoát mà rồi cũng đến bây giờ đó.

Nhớ lại cách đây mười hôm, cũng một chỗ này, chúng tôi đã có mấy bài nói về ý nghĩa cuộc đấu-xảo này, và mục-dịch của Hội Dục-anh.

Chúng tôi có tỏ bày ý-kiến khuyên chị em khắp cả ba kỳ nên dự vào cuộc đấu-xảo này cho đông. Vì ba lẽ:

Thứ nhất giúp thêm tài chánh cho Hội Dục-Anh là một hội từ thiện rất hạp với nhân đạo.

Thứ hai là mở mang đường công-nghệ của phụ-nữ nước nhà.

Thứ ba là để gắn chặt lấy cái giây liên-lạc giữa chị em, tuy ở ba ngã, nhưng cũng là con một nhà.

Những lý lẽ chúng tôi đã viện ra, có xác thiệt cùng không, hôm nay tưởng không cần phải lập đi lập lại nữa, chắc chị em cả ba kỳ cũng đã biết cho rồi.

Mà thật. Mà thật chị em ba kỳ chẳng những đã biết, đã công-nhận những ý-kiến của chúng tôi là phải mà thôi; các chị em lại còn hưởng ứng vào cuộc đấu-xảo nữ-công này một cách rất sốt sắng nhiệt thành lắm.

Thì đây này:

Kể ra thì Hội-đồng tổ-chức mới bắt đầu báo cáo trên mặt báo-chương chưa được mấy ngày, mà đến hôm nay số chị em ở khắp lục-tinh, ba kỳ gởi thư đến lần thành giúp sức không biết bao nhiêu mà kể. Chị mùt, chị bành, chị đồ thêu, chị đồ vẽ, đọc qua những bức thư của chị em đã gởi đến tỏ ý hiến của giúp công cho Hội Dục-anh, mà chúng tôi lưỡng lự những cảm tình lai láng. Có mấy chị đối với việc nghĩa, tỏ lòng rất nhiệt thành đến nỗi chịu xuất tiền ra làm các thứ nữ-công, rồi lại

xuất tiền ra mướn lấy một gian hàng, mà rồi huê-lợi được bao nhiêu sẽ hiến hết cho Hội Dục-anh. Lại có chị, chẳng kể hao tốn của riêng, chẳng quản công việc gia-đình ràng buộc, lại tự mình đi vận-động trong vòng chị em thân bằng trong họ, trong quận, trong tỉnh của mình ở, để chia nhau mỗi người mỗi việc, làm đủ các thứ nữ-công nữ-nghệ, đợi đến hôm cuộc đấu-xảo mở cửa sẽ cử đại-biểu đi dự. Ngay như chị em ở Bắc, và ở Nữ-công Học-hội ở Huế, xa xôi như vậy, đường sá hiểm trở như vậy, mà chị em cũng chẳng quản thân gái dặm trường, núi đèo lặn lội, quyết hôm đó sẽ vô hội họp đua tài làm nghĩa cùng chị em ở trong Nam này. Các gian hàng của chị em đã để dành sẵn...

Trước một cái kết-quả như vậy, chúng tôi thiệt không ngờ. Xin nói thiệt rằng: khi hay tin rằng sẽ có cuộc đấu-xảo nữ-công ở Saigon thì chúng tôi tuy có cổ-động liền, nhưng... chúng tôi chỉ có hi-vọng chờ không ngờ rằng chị em sẽ hưởng ứng tán trợ một cách nhiệt-thành mau chóng như vậy. Chúng tôi làm...

Trước một cái hiện tượng như vậy, trước một cái bằng cớ rõ rệt như vậy, trước một một mãnh lực hăng hái của phụ-nữ Việt-nam như vậy, còn ai dám bảo rằng chị em ta không biết mở mang đường công-nghệ? Còn ai dám chê bai rằng chị em ta không có cái óc đoàn-thể?

Ba kỳ, ba ngã, nhưng chị em ta đã chung hợp một nhà rồi đó. Dây đoàn-thể gắn chặt kể từ nay. Bước tới đi bờ chị em ba kỳ!

CÔNG-LUẬN
(14-4-32)

Ta nên giúp cho hội «Dục-Anh»

Một vị nữ-khiết Thụy-diễn là bà Ellen Key có câu nói rằng: «Thế-kỷ XIX là thế-kỷ phụ-nữ, thế-kỷ XX là thế-kỷ nhi-đồng.» Câu nói hùng dũng làm sao! xác thật làm sao! Chức vụ và bổn phận của chúng ta ngày nay không thể nói được rằng mình đem hết năng lực của mình cống hiến cho cái xã-hội hiện thời là đủ đâu, mà đồng thời còn

cần phải lo cho cái xã-hội vị-lai tức là lo cho bọn nhi-dồng bây giờ vậy.

Đã sau bước chậm, nước mình mấy năm gần đây mới thấy hội « Duc-anh » sấm ra, đó là một việc hiệp thời, một cơ quan từ thiện, trong chúng ta ai cũng tiếc cho cái ngày khai sanh của nó không được sớm, nhưng ai cũng phải mừng cho nó đã lập thành và phải lo cho nó sao cho mỗi ngày mỗi phát đạt vững vàng lên.

Mục đích của hội « Duc-anh », không nói các độc-giã cũng biết là nó để chăm-sóc nuôi đỡ con nít nhà nghèo. Ở chung quanh châu thành Saigon Cholon ta đây số người lao-động khổ khổ rất đông, bình thời họ còn không đủ thì giờ sức lực chăm nom nuôi giữ con cái họ được, nữa là gặp buổi kinh tế khủng hoảng như ngày nay, công việc không có làm, cơm mâm không đủ ăn, còn lấy sữa dầu mà cho con bú. Nói đến đây chúng tôi mừng tượng như thấy một đám trẻ con xanh xao vàng vọt không áo không quần lúc nhúc lẩn lóc trước mặt chúng tôi mà khiến cho mình không thể không động lòng rơi nước mắt.

Người xưa có nói : « Lòng thương xót ai cũng có cả, thấy một đứa trẻ con đến gần miệng giếng, ai cũng phải phỏng... »

Cái hiện tượng của trẻ con ở các gia-đình nghèo khổ kia ngày nay chẳng khác nào cái cảnh chúng nó đứng gần bên miệng giếng, cái chết không còn xa nữa, bỗng-phận chúng ta là phải gấp lo cứu vớt chúng nó, chớ đâu làm lơ không ngó đến cho đánh.

Cũng vì cái lẽ trên đó, cuộc Hội chợ phụ-nữ mới mở ra, cũng vì cái lẽ trên đó, chúng tôi đối với cuộc Hội chợ này rất lạc-quan.

Tôi không dám nói rằng tiền thâu vô cứ của nó sau này mà có thể cứu vớt được hết đám trẻ con nhà nghèo, tôi chỉ nói rằng giúp đỡ cho trẻ con nhà nghèo được chừng nào hay chừng này, tôi chỉ biết rằng sự nghiệp từ thiện sức tôi có thể tán thành được đến đâu, tôi tán thành đến đó.

Với nước, con đồng con cũ. Đã bất hạnh ở trong cái trạng thái xã-hội nhơn loại bất bình, thì ít nào ta cũng phải biết yêu đang giúp đỡ nhau. Ta nuôi một đứa trẻ nghèo là ta tạo hạnh phúc cho một phần tử của nước.

Đồ lịch-sử Đông Tây mà xem các nước văn minh tiến tiến đối với vấn đề nhi-dồng họ quan tâm đến lắm, họ đặt ra nào cuộc « nhi-dồng bảo hộ », nào cuộc « nhi-dồng đồng minh » nào cuộc « cấm chỉ ngược đãi nhi-dồng » v.v... có nước nghĩ đến phương pháp sáu xa, họ đặt ra viện nuôi

« đàn bà chữa » nữa kia. Minh đây chỉ có hội Duc-anh mà không lo chung sức vun đắp cho nó phát đạt đồ sộ được thì còn nói làm cái gì ?

Cuộc Hội chợ từ bữa mừng 4 đến bữa 7 Mai tới đây tôi mong anh em xa gần rủ nhau đi dự cho đông, anh em chị em đến đó là chia một phần gánh vác nuôi con nhà nghèo vậy. Hãy nhớ cái thế-kỹ này là cái « thế-kỹ nhi-dồng ».

BỨT-TRÁ

(Sài-Thành, 12-4-32)

Đòi với Hội chợ phụ-nữ

Chúng tôi dự-đoán rằng việc này
thế nào cũng sẽ có kết-quả tốt

Đây là một cái chọn-lý mà trước tôi chắc rằng không thiếu chi người đã có nói đến : Chẳng những mới bây giờ, mà đã từ lâu rồi, đàn-bà Việt-nam ta vốn cũng chẳng hèn kém gì hơn đàn-bà ở nước khác.

Về phương-diện ái-quốc ư ? — thì vú dài bầy thước, cỡi mình voi chống với quân hùng : bà Triệu Âu là đàn-bà Việt-nam ; em chị một lòng, nhóm binh quạ, đương cùng tướng Mã : hai chị em bà Trưng-Trắc Trưng-Nhị là đàn-bà Việt-nam.

Về phương-diện văn-chương ư ? — thì người ta có Sévigné, Việt-nam mình há chẳng có Nguyễn-thị-Điềm ? người ta có Tô-thiêu-Muội, Việt-nam mình há lại chẳng có Hồ-xuân-Hương?...

Nếu có ai bảo rằng đó là những cái trường-hợp (cas) rất đặc-biệt (exceptionnels) nó vẫn không cho phép ta vịn lấy mà so-sánh đàn-bà Việt-nam với đàn-bà nước khác, thì tôi sẽ cãi rằng tôi cũng vẫn biết cái tánh-chất đặc-biệt của mấy trường-hợp mà tôi vừa mới kể ra để làm thí dụ đó ; song có điều ở vào giữa buổi phong-hội chưa được khai thông, phụ-nữ lại không được tầm gọi cái ơn-trạch của sự dạy dỗ, mà trong chốn cửa các phòng khuê lại đã nảy ra được nhơn-vật đặc-biệt như thế, thì tuy ít ỏi mặc dầu, há chẳng đủ chứng tỏ ra rằng phụ-nữ Việt-nam ta từ xưa cũng đã có sẵn những cái khả-năng thiên-phù chẳng kém gì vô-lận đàn-bà của dân-tộc nào ở trên thế-giới ?

Nhưng sở dĩ từ trước đến giờ, trong nữ lưu nước ta, chưa có mấy bà Trưng bà Triệu, chưa có mấy Nguyễn-thị-Điềm và Hồ-xuân-Hương, hay nói một cách khác, thì sở dĩ chưa có được mấy người đàn-bà Việt-nam dựng nên những công-nghiệp lẫy lừng, đủ ghi đề táng-danh trên những trương lịch-

sử về xã-hội, về chánh-trị, về văn-học... ấy chẳng qua, vì trái với đàn-bà ở nhiều nước khác, trải mấy ngàn năm nay, phụ-nữ Việt-nam ta đã chịu một nỗi thiệt-thòi rất đáng tiếc : là không có được chỗ đất để làm cho phát-triển những cái khả-năng mà Tạo-hóa vẫn ban cho mình.

Thật vậy, sống trong cái khuôn khổ của lễ-giáo Khổng-Mạnh, xã-hội Việt-nam ta ngày trước vốn là một cái xã-hội mà trong đó tuy có đàn-bà, nhưng cũng như không, bởi vì theo như cái quan-niệm ngày trước, thì một người đàn-bà tốt, tức là cái người chỉ biết lấy công việc lễ-giáo làm cái thiên-chức tối-cao, cũng như chỉ biết lấy cái phạm-vi gia-đình làm cái địa-vị vô-thượng.

Ngoài ra, như thiết công việc gì trong xã-hội, nghĩa là ở bên ngoài gia-đình, thì đều thuộc về cái độc-quyền hành-động của mấy ông râu mày, chớ đàn bà đâu có liếc tới.

Mãi cho đến lúc cái doi đất chữ S này bị thuộc về quyền cai-trị của người Pháp và sau khi chánh-phủ bảo-hộ đã lập ra những trường dạy con gái cho đến giờ, mà trong các học đường mới bắt đầu nghe cái động nói thô-thể của các cô nữ-giáo, ở các bệnh-viện mới bắt đầu trông thấy cái dáng đi tha-thướt của các cô Ỗn-bà... tôi muốn nói rằng phụ-nữ Việt-nam ta gần đây đã nhờ công giáo-dục giải-phóng của nhà-nước Langsa mà mới bắt đầu có được một số ít người — ôi, hãy còn ít lắm ! — hé cửa phòng khuê và rón-rén bước ra trình-diện với xã-hội.

Nói cho thật, thì đối với cái hiện-tượng hơi lạ mắt ấy, trong mấy lúc đầu, người mình cũng chẳng ưa gì cho lắm. Đó cũng là lẽ tất-nhiên, bởi vì với xã-hội cũng như với cá-nhơn, cái thói quen bao giờ nó cũng vẫn mạnh.

Song le, cái sức gần bó của thói quen đâu có mạnh-mẽ đến đâu cũng không thể chống cự nổi với cái sức lôi-cuốn của trào-lưu trong xã-hội. Cuộc sanh-hoạt của dân-tộc Việt-nam lâu nay vẫn mở-phông theo Tàu, mà dân Tàu gần đây người ta đã tân-hóa duy-tân theo Âu-Mỹ ; thêm giữa lúc đó, chúng ta lại gặp ngay một thầy hướng-đạo ở tận bên Âu-tây tức là ông thầy Pháp, thì dầu chúng ta có muốn hay không, là cái tình thế tất-nhiên nó cũng khiến cho sự sanh-hoạt của chúng ta không thể nằm yên ở trong khuôn cũ khổ xưa mà không thay đổi. Dầu chúng ta có muốn hay không, là cái gương giải-phóng của phụ-nữ Tàu và của phụ-nữ Pháp nó cũng xúi giục cho chị em nhà phải

mở then cửa các, vén bức màn the, rũ nhau thoãn thoãn gột sen mà bước ra để chen lẫn với xã-hội.

Thế là phụ-nữ Việt-nam ta từ đây đã có chỗ đất để làm cho phát-triển những cái khả-năng thiên-phú như phụ-nữ các nước văn-minh, hay muốn nói rút lại một tiếng cho gọn, thì nói rằng phụ-nữ Việt-nam ta cũng đã bắt đầu được « giải-phóng » rồi vậy.

Nhưng đối với hai chữ « giải-phóng » ở đây, ta cần phải định-nghĩa nó cho rõ-ràng mới được. Theo như tôi hiểu, thì vô-luân ở nước nào, sự « giải-phóng » của phụ-nữ cũng tức là sự thoát-ly ra khỏi cái phạm-vi gia-đình mà đặt mình vào cái địa-vị ở xã-hội, chen vai thích cánh mà hưởng lấy sự bình-quyền bình-đẳng với bọn đàn-ông. Nhưng ở nhiều nước văn-minh tiên-tiến ở Âu-Mỹ, thì sự giải-phóng của phụ-nữ nó vẫn bao quát luôn những cái quyền tuyền cử, cái quyền tham-chánh... tóm lại một lời tức là cái đời hoạt-động về chánh-trị.

Đến như ở xứ ta hiện nay thì ai cũng biết rằng cái tình thế vẫn khác hẳn.

Nhưng vậy mà các cô các bà Việt-nam ta lại muốn được « giải-phóng », nghĩa là muốn chứng tỏ sự hoạt-động của mình ở xã-hội, thì tức nhiên rằng các cô các bà phải xô-dẩy, phải chen lẫn, phải nô-nức, phải đua tranh nhau mà gánh vác bao nhiêu những công việc gì có cái mục đích lợi chung mà không phải là việc chánh-trị.

Theo như thiên-y của tôi, thì đó chính là cái lẽ bi-mật nó đã làm cho thành công rực rỡ các cuộc nghĩa cử như : cuộc bán hàng của phụ-nữ tại hội chợ phiên cứu giúp Nghệ-Tĩnh ở C. S. A ; cuộc đấu-xảo nữ-công ở Huế, cuộc vận-động lập viện Tế-bần ở Handi... là những cuộc hoạt-động đáng ghi nhớ hơn hết của phụ-nữ Việt-nam ta trong mấy lúc sau này.

Bây giờ lại đến « Hội-chợ phụ-nữ » sắp mở vào đầu tháng Mai tới đây. Ai sao không biết, chớ tôi, thì tôi coi cuộc Hội chợ này như là một sự kế-tục tự-nhiên (suite naturelle) ở trên con đường hoạt-động mới vừa khởi hành của phụ-nữ trong nước.

Cho nên, cứ xem sự thành-công rực rỡ trong mấy cuộc hoạt-động của phụ-nữ ở trước kia, thì cũng có thể dự-đoán cái kết-quả về-vang trong cuộc Hội-chợ phụ-nữ sắp tới.

B. T. M.

(Trung-lập, 14-4-32)

CHỊ EM CỬ BƯỚC TỚI ĐI
HỘI CHO PHỤ NỮ
CUỘC ĐẤU-XÀO NỮ CÔNG NAM-KY

Bấy lâu, thấy nhiều chị em vào hạng tân-tiến, đã giác-ngộ cái địa-vị thua sút của mình, thường hay than phiền rằng tại những cái tình cảnh éo-le, lè-giáo bó buộc, cho nên người đàn-bà Việt-nam đâu có muốn bước tới đi lên, cũng bị trì kéo lại, hay là bị đường kia nới nọ cũn ngăn, không thể nói chuyện tiến hóa và giải phóng gì đặng cũ. Tôi tưởng rằng cuộc tiến-hóa của đàn-bà, cũng như đàn-ông, nếu mình đã có chỗ giác-ngộ, đã biết chỗ nào là chỗ thiếu sót, chỗ nào là chỗ cần ích cho mình, thì đều quan-hệ là ở mình biết tự-tu tự-tiến cho phải cách nhắm đường, rồi mình cứ việc tiến, chớ không có sức gì ngăn trở trì kéo mình lại được đâu mà lo.

Nếu gặp dịp có hại cho danh-nghĩa, cho xã-hội, không đáng làm mà chị em làm, còn gặp việc có lợi cho đoàn thể, và quan-hệ tới cuộc tiến-hóa của chị em, chị em lại không sốt sắng làm, như thế thì bảo sao chị em không ở cái địa vị thấp hèn mãi cho được? Như vậy thì làm sao đàn-bà có thể hòa theo cái nhịp nhàng tiến-hóa với đàn-ông, để cùng nhau gánh vác mở mang những công việc mới, phận sự mới cho được?

Cuộc Đấu-xào Nữ công ở Nam-kỳ mà bạn đồng-nghiệp Phụ-nữ Tân-văn đang lo tổ chức đây chính là một việc tất cả phụ-nữ phải đem tài ra sức, phải chung gánh ghè vai vào, mà tôi không biết chị em nhà ta có được phần đóng, hiểu biết việc cần ích và sốt sắng dự vào hay không?

Phải, việc ấy có ý-nghĩa sâu xa ảnh hưởng tốt đẹp cho đàn bà lắm, ta chớ nên coi làm thường. Tôi dám tin tưởng rằng ai là người đàn-bà Việt-nam có tâm chí, có tài-nghệ, thì đều nên đóng góp vào cuộc Đấu-xào Nữ công đó hết. Một là chị em có dịp đem phô bày tài riêng nghề khéo của mỗi người ra cho thiên-hạ biết, kéo bấy lâu nhiều cái nữ công nữ-nghệ của ta bị chìm đắm trong vòng chật hẹp tối tăm, không ai biết tới cho mình, lại tưởng rằng đàn bà nhà ta không có mỹ công xảo-thủ chi hết. Có thứ công-nghệ của đàn-bà, nay đem phô bày ra, không chừng sẽ có kết-quả, là người ta biết môn công-nghệ ấy hữu-dụng, rồi mở mang thành nghề to, thầu được mỗi lợi lớn; như vậy chẳng là vẻ-vang cho chị em và mở đường chức nghiệp cho chị em hay sao?

Món bánh làm thường, bực thù nhỏ nhỏ, nếu khéo lợi-dụng ra, cũng có thể được dùng với đời, trở nên nghề lớn, biết đâu? Chẳng hơn là mỗi người có tài-nghệ riêng, mạnh ai nấy giấu, đã không có ích gì cho ai, lại cũng không có lợi gì cho mình nữa.

Huống chi một dịp Đấu-xào như vậy, chính là một dịp để khuyến-khích nhau về đường công-nghệ chức-nghiệp, khiến cho người nông chí, có thể làm khéo hơn; hay là người kia không nghề, bây giờ trông thấy đó cũng có thể nức lòng tìm kiếm học hỏi lấy một cái nghề mà làm. Rồi thì mỗi người đều biết công nghệ là cần, chức-nghiệp là trọng, thì mỗi người sẽ có cách độc-lập mưu sanh, không phải ăn gỏi sống nhờ nữa tự nhiên là cái địa-vị của đàn-bà sẽ được tăng lên cao quí, mà những cái vấn-đề bình-dẳng bình-quyền, bấy giờ chẳng cần phải hô hào, thì nó cũng tự giải-quyết lấy.

Cuộc Đấu-xào ấy lại còn cái ý-nghĩa khác, là chị em có cơ hội để kết liên đoàn-thể, trao đổi ý-kiến với nhau. Ai cũng biết cuộc tiến-hóa của đàn-bà hay đàn-ông cũng vậy, phải hiệp sức đồng tâm với nhau đặng lo liệu bàn tính, rồi mới tiến-hành, là vì việc đời phải góp sức nhau lại mà làm chớ không phải rời rã mỗi người một nơi, lung tung mỗi người một ý mà làm nên việc gì được. Đàn-ông còn có nhiều đoàn-thể nọ, cơ hội kia, để cho người Nam kê Bắc, người chợ dân quê được gặp gỡ nhau, trao đổi ý-kiến với nhau về mỗi việc gì, chớ đàn-bà ta có gì đâu!

Chị em ta chưa có đoàn-thể, lại cũng ít cơ-hội để gặp nhau mà bàn soạn công việc; nếu như không gây ra cho có cơ-hội để gặp gỡ liên-kết nhau, thì té ra nhà chị em ở, việc em em làm, thử như là người đàn-bà ở Nam và ở Bắc, cách trở xa xuôi, có lẽ cả đời ít khi gặp được dịp thấy mặt ngộ lời với nhau. Cuộc Đấu-xào này tức là cho chị em trong Nam ngoài Bắc, có cơ-hội để liên-kết đoàn-thể, đổi trao ý-kiến với nhau đó.

Bởi vậy tôi mong rằng chị em trong nước, nên đem lòng sốt sắng về cuộc Đấu-xào đang tổ chức bây giờ, sao cho được kết-quả tốt đẹp trọn vẹn. Chẳng những với cuộc Đấu-xào như thế mà thôi, với các công cuộc nào khác, mà có ý-nghĩa cho nữ-giới, có ích lợi cho xã-hội, thì chị em đều nên sốt sắng cũ. Như vậy là chị em đi tới trên con đường tiến-hóa đó.

A. Đ.

(Đuốc-Nhà-Nam, 5-4-32)

Cái nhà «Việt-Nam Báo-giới»
trong Hội-chợ phụ-nữ

Hội-chợ phụ-nữ bốn ngày đêm tới đây, từ 4 đến 7 Mai 1932, để thầu huê-lợi giúp vào quỹ hội Dục-anh, hôm rày chúng tôi đã đăng chương-trình về các món đem ra đấu-xào cùng các trò chơi rất thú-vị, tưởng trong đồng-bào đã có xem rõ. Thiệt là một cuộc Hội-chợ phụ-nữ rất long-trọng, có lẽ sẽ được kết-quả mỹ-mãn lắm. Vì mỗi hôm nay mà đã nghe có hết thấy 100 gian hàng, để cho các nhà công-thương kỹ-nghệ bày hàng hóa mà làm quảng-cáo, hoặc bán ngay tại đó.

Ngoài ra, mỗi đây chúng tôi còn được tin thêm rằng, trong Hội-chợ này, ban Tri-sự tổ-chức có đề riêng một gian tại trung-wang, là chỗ sẽ có đồng người tự-hội hơn hết để làm nhà «Việt-nam Báo-giới».

Trong gian nhà lớn này, ban Tri-sự tổ-chức sẽ bày đủ các thứ báo chí quốc-âm, trưng bày một cách khéo-léo rõ-ràng, để ai là người muốn biết hiện nay nước ta có mấy thứ báo, mấy thứ tạp-chí cứ xem đó thì biết liền. Ban Tri-sự lại có đặt tại đó một phòng việc, cấp một viên thợ-ký trông nom, hoặc giới-thiệu cùng quan-khách, hoặc bán năm giùm các thứ báo, các thứ tạp-chí. Ai muốn mua thứ nào cứ việc đóng tiền, viên thợ-ký sẽ thầu nhận và cho biên-lai, rồi chuyển giao lại cho nhà báo ấy.

Nhà «Việt-nam Báo-giới» tại Hội chợ phụ-nữ thật là một ý-nghĩa rất hay. Cái ý-nghĩa hay ấy chẳng phải là vì ở một sự tiện-lợi cho các nhà báo và những người muốn mua báo; mà chính là một cơ-hội cho những ai muốn biết rõ tình-hình báo-giới quốc-âm trong nước hiện giờ ra thế nào.

Hết thấy trong ba kỳ Trung-Nam-Bắc, hiện nay này có hết thấy là bao nhiêu các thứ báo, các thứ tạp-chí quốc-âm? Muốn biết rõ thì cứ đến xem tại nhà «Việt-nam Báo-giới» trong Hội-chợ phụ-nữ. Vì nơi đó sẽ trưng bày đủ thứ.

(Lục-Ảnh Tân-văn, 18-4-32)

Vấn hay, chuyện lạ, hình đẹp, in khéo, ấy là những cái đặc sắc của số Đặc-biệt của ĐUỐC-NHÀ-NAM mà mỗi người đều nên mua nên đọc.
 Đọc số Đặc-biệt của ĐUỐC-NHÀ-NAM rồi, anh em chị em mới nhận lời Bồn-báo giới-thiệu là đúng với sự thiệt.

Lời rao rắt cần kíp
 Của Hội-đồng tổ-chức Hội-chợ phụ-nữ

Muốn cho thuận tiện trong việc sắp đặt và bài trí những đồ vật trong nhà Đấu-xào, Hội-đồng Hội chợ xin các nhà dự đấu hãy đem hoặc gửi đồ của mình đến hội-quán Dục-anh, 65 đường Massiges, Saigon, trước ngày 30 Avril, trừ ra những món như: bánh, mứt, hoa kiềng và các thứ gì không thể đem đến trước được vì sợ hư hao hoặc khó héo, thì nội buổi sớm mai ngày 4 Mai sẽ đem đến tại Hội-chợ ở đường Lareynière mà trưng bày. Tuy vậy cũng phải viết thư mà cho Hội biết số đồ của mình sẽ đem đến Hội-chợ là bao nhiêu và là đồ gì.

Về phần các nhà công-thương đã có mượn gian hàng rồi, thì ngày 1er Mai xin mời đến lãnh gian hàng của mình để trưng bày sửa soạn cho xinh đẹp.

Một công cuộc lớn lao bề bộn như cuộc Hội-chợ này, những ngày giờ và thế-lệ Hội đã như định rồi thì không còn sửa đổi chi nữa được, xin đồng-bào lưu ý.

BAN HỘI-ĐỒNG TỔ-CHỨC KINH CÁO

Ngó bộ vó....

— Ê! Ê! Chạy đi đâu cho đi với chớ?
 — Ngó bộ vó, không biết chạy lên Hội-chợ à?

LÃNH DẠY HỌC TRÒ CON GÁI
 Mme Phan-văn-Gia née Nguyễn-thanh-Long
 Cấp-bằng Cao-đẳng tối-nghệ, (Drevet Supérieur)
 Do số nhà 54 đường Aviateur Garros

Trả lời mấy câu hỏi về các trò vui trong Hội chợ phụ nữ

Ban Hội-đồng tổ-chức Hội-chợ có tiếp được thư của đồng-bào gửi đến hỏi thăm những cuộc tranh đấu, vui chơi trong Hội-chợ như vậy :

1. Muốn dự vào cuộc tranh Coupe cờ tướng, thì phải làm cách nào? Cờ tướng hay là cờ người?
2. Đấu xáo đèn, là đèn gì?
3. Cách đáp thai, đố, ra làm sao?
4. Dạ yến, ai cũng được dự hết, hay là phải có thiệp của Hội mới mời được dự?
5. Muốn đấu cờ tướng, điều giấy, hoa kiềng ván ván, có cần phải đăng tên trước chăng?

Ban Hội-đồng tổ-chức Hội-chợ xin trả lời từng câu hỏi trên đây cho đồng-bào rõ.

1. Đấu cờ tướng trên bàn cờ không phải là cờ người. Ai muốn dự xin đăng tên trước cho Hội biết số người rồi bắt thăm coi ai phải tranh với ai. Đánh cờ ở trong một gian nhà riêng, đánh từng cặp, ai thua nhường lại người khác, đánh riết đến còn một người chơi, người ấy là Vô-dịch, sẽ lãnh giải thưởng.

2. Đấu xáo các thứ đèn bằng giấy, làm bông hoa khéo đẹp, kiểu gì cũng được, hề khéo nhất thì được thưởng.

3. Mỗi đêm định ra 20 câu thai, mỗi câu đề trên lồng đèn giấy rồi treo chung quanh nhà Âm-nhạc. Tại nhà Âm-nhạc có ban ủy-viên về thai đố chủ tọa.

Lồng đèn thai đố treo trước từ 7 giờ tối, tới 9 giờ rưỡi mới khai-trường, ai đáp trúng câu nào, thì có trống ban khen và phát phần thưởng liền; ban ủy-viên lại có biên tên người đáp trúng vô lồng đèn câu thai ấy. Mỗi câu thai có một phần thưởng xứng đáng lắm. Còn như đáp trật thì bị gõ một cái cốc, chứ cũng không thua su mất bạc gì.

Nếu có vị nào biết nhiều thai đố, muốn ra chơi, xin cứ làm lồng đèn đề thai và qui danh vào và cho 1 giải thưởng, hội rất hoan-nghinh.

4. Dạ yến mở cửa rộng để tiếp đãi mọi người, tất cả anh em chị em, ai muốn dự vào cũng được. Tiệc này có đủ thứ cao-lương mỹ-vị, như: vi-cá, bào ngư, long-tu, yến-sào, hải-sâm, trúc-sáng v.v. mà ta thường gọi là đồ bát. Mỗi bàn có 4 hoặc 8 chỗ ngồi, dự tiệc chỉ phải trả mỗi người có 1\$00, song phải lấy trọn bàn là 4 hoặc 8 người. Trong lúc yến ẩm sẽ có đờn ca cải lương và nhà-trò lý hát, vui lắm.

HÁT NÓI

KHUYỀN DỰ CUỘC HỘI CHỢ PHỤ NỮ

MIÊU :

Nữ-công há dễ thua người?
Mau mau lẩn bước kịp đời đua ganh.
Cho hay tài khéo nghề lành,
Hàng năm phải có cạnh-tranh mới là...

NÓI :

Tháng năm Tây, nhằm ngày mồng bốn,
Hỡi chị em khắp chốn xa gần :
Hãy vì câu tương-ái tương-thân,
Đem tài-trí chấn-hưng nền nữ-nghệ.
Kìa sóng công-thương vang bốn bề,
Nợ gương thành bại đợi năm châu.
Chị em ta, trong buổi mới, lúc ban đầu,
Muốn tấn-hóa phải học câu vụ thiết.
Nào cứ phải lên ngựa đeo gươm mới
gọi là nữ-kiệt,

Ai ở đời, giúp ích, có vinh-danh.
Non sông lưu chút cảm tình !...

ĐÀO-THIỆN-HOAN

Hội chợ Phụ-nữ

Mồng bốn tháng năm Tây đến mồng bảy,
Trong bốn ngày tròn,
Hội-chợ Phụ-nữ
Mở tại Saigon.

Khuyến chị em xa gần ai nấy,
Hãy sắm sanh đồ khéo món ngon :
Đồ dệt, đồ thêu, đồ may, đồ vẽ...
Cho đến bánh, mứt, bòn-bon...
Trước là để ganh-đua cùng thiên-hạ ;
Sau là để mở mắt cho chồng con.

Ấy mới đẹp !
Ấy mới giòn !
Hơn là kẻ mười ngón tay không động,
Ăn rồi cứ điếm phấn thoa son !

5. Các cuộc tranh đấu, đều phải đăng tên trước tại ban Hội-đồng tổ chức Hội chợ để cho Hội biết số người mà dự bị giải thưởng, và sắp đặt thứ tự. Sự đăng tên trước này cũng như là cho Hội huy vậy thời, chứ không có đóng tiền bạc chi hết, tưởng anh em cũng vui lòng mà đăng tên cho tiện công việc xếp đặt của Hội.

HỘI ĐỒNG HỘI-CHỢ

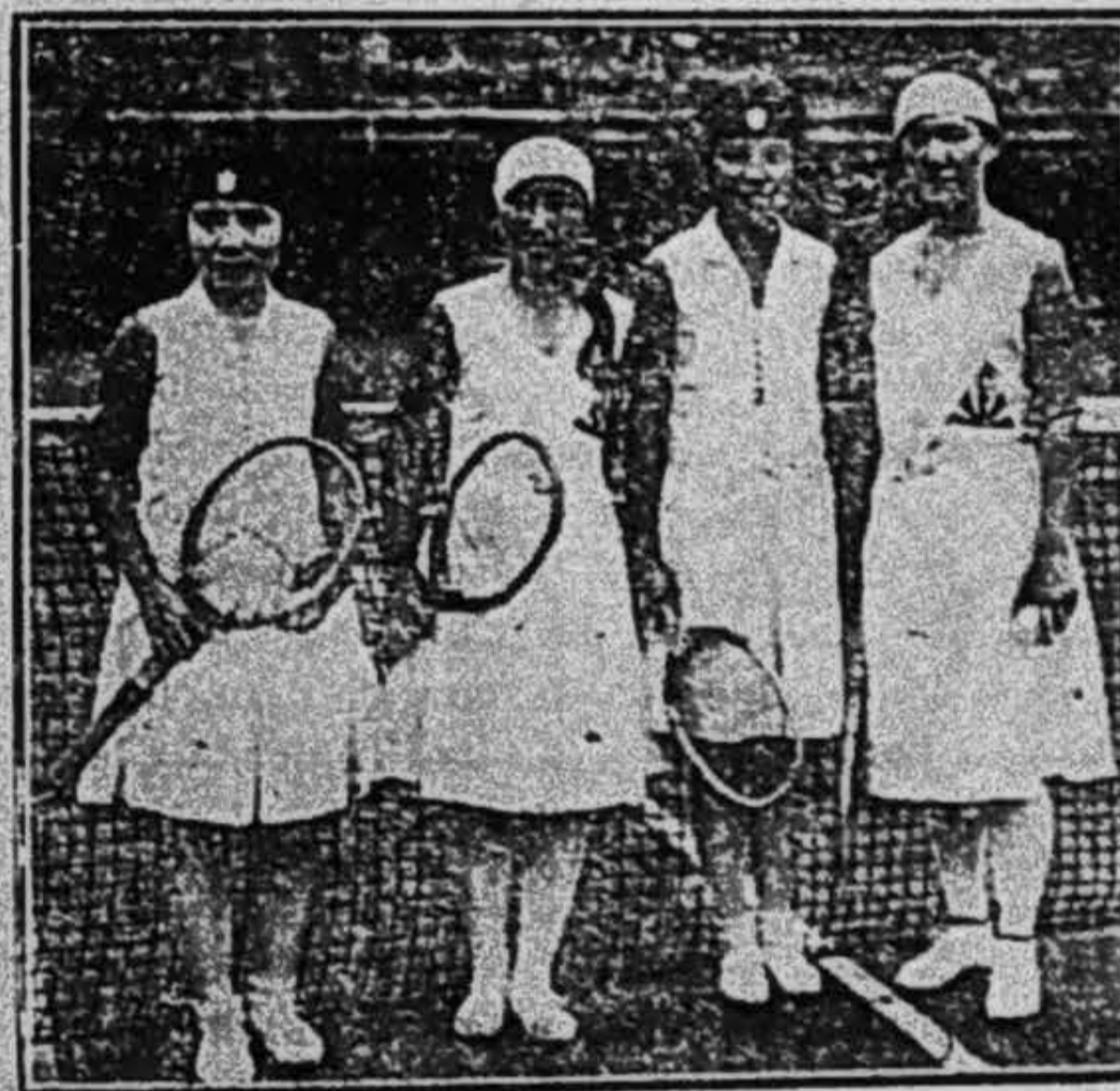
PHỤ NỮ' VỚI THỂ DỤC

TRONG HỘI CHỢ CÓ CUỘC ĐÁNH TRÁI LÀN VÀ PING-PONG LÀ HAI CUỘC CHƠI THỂ-THAO ĐỀ RIÊNG CHO PHỤ-NỮ, CHỊ EM NÊN DỰ VÀO HAI CUỘC ẤY CHO ĐÔNG.

Ngày xưa, ai cũng quý những người đàn-bà hình mai vóc liễu, yếu ớt như dây cát dây dăng, thì đàn-bà không ai muốn tập thể-thao cho xương to, thịt mỡ, để hình dạng của mình, đối với con mắt thiên-hạ, nó trở nên ô-chê thô-kịch. Và lại, lúc ấy nếu chị em có muốn tập thể-thao, chẳng đếm xỉa gì đến lời chế diễu, tiếng chê cười của thiên-hạ đi nữa, cũng chẳng tìm đâu cho có chỗ, kiếm đâu cho có đồ mà luyện tập lấy gân cốt tay chơn của mình.

phụ-nữ Mỹ, Âu, người cỡi máy bay, cỡi ngựa, cầm tay bánh xe hơi, ca-nốt, lội đua, chạy đua, người đá banh, đánh trái lằn cùng các việc nguy-hiểm khác. Cái chi đàn-ông có làm và làm được là chị em làm theo liền, mà làm theo không kém sút gì ai cả.

Có ai cười chê chị em bên ấy không? Người ta đã không chê cười, mà trái lại, người ta lại còn khen ngợi, khuyến khích, trông mong cho chị em

Bốn tay đánh trái lằn giải Trung-hoa

Đời nay là đời cạnh-tranh sanh tồn, chẳng luận là đàn-ông hay đàn-bà, ai cũng cần có sức khỏe mạnh dạn, để làm công việc nặng nề như ai cả. Đàn-ông là người, đàn-bà cũng là người, ai cũng có bốn phần như ai, đàn-ông cần có sức khỏe để làm việc, đàn-bà cũng cần phải mạnh dạn để chia sẻ gánh vác công việc của chồng con, đàn-ông biết tập thể-thao, thì đàn-bà cũng không được lấy cớ gì mà bỏ mất một cuộc chơi vui và hữu-ích cho vệ-sanh đó.

Hàng ngày chị em xem báo đã thấy nói chuyện

Chiến tướng của một hội banh tròn Xiêm-la mỗi ngày một tiến-bộ trên con đường thể-thao hơn nữa.

Tôi đem chị em Âu, Mỹ ra mà nói, chắc không khỏi có người bắt bẻ lại rằng :

— Phụ-nữ Việt-nam đâu có thể học đòi theo phụ nữ Âu, Mỹ cho được. Cái trình độ của chị em ta, bất-kỳ là về phương-diện nào, cũng còn kém sút thấp thỏi hơn người lắm, nay nếu thấy phụ nữ Mỹ, Âu làm công-kia việc họ, được lời khen tiếng ngợi, rồi khuyến bảo chị em nhà phải làm theo thì chắc gì chị em sẽ theo chơn nổi gót người ta nổi?

Nếu có ai bắt bẻ như vậy — mà chắc thế nào

PHU NU TAN VAN

cũng có — thời, tôi cũng chịu thua đi, không đem gương chị em Âu Mỹ mà rơi vào nữ-giới ta làm gì, song tôi cũng không chịu thua luôn, mà quyết tìm một vài cái gương khác, gần gũi với chị em Việt-nam hơn, để treo lên cho chị em soi lấy nữa.

Tôi xin đem cái gương phụ-nữ nước Tàu và nước Xiêm ra mà nói. Phụ-nữ nước Tàu và nước Xiêm tức là người đồng châu đồng chủng với ta đó.

Chắc chị em cũng biết ở Á-đông này chỉ có phụ nữ Trung-hoa là bị bó buộc hơn hết. Ta cứ xem nội một sự cha mẹ bó buộc con kia là đủ biết.

Còn phụ-nữ Xiêm-la? Họ không bị bó buộc lung, song cái việc giáo-dục con trai ở nước họ

Saigon ta mùa vợt độ nọ, không phải là bày tỏ cái tánh dạn dĩ, cái tài thể-thao của mình ra cho chị em thấy đó sao? Ta được thấy một vài người đến đây, chớ còn ở trong một nước có đến 400 triệu người — phần nữa là đàn-bà — thì còn biết bao nhiêu người đua chơi thể thao nữa.

Phụ-nữ Xiêm-la mấy năm nay cũng xu hướng về thể-dục lung lăm. Đánh trái lắn, đánh Ping-pong, cỡi ngựa, lội đua, chạy bộ, thứ nào chị em cũng chơi cũng tập. Gần đây chị em lại lập ra một hội banh tròn (folt-ball association) để ganh tài đua sức với bạn đàn ông nữa.

Chị em hãy xem tấm hình in trước đây, chụp mấy chị em ở hội banh tròn tại Bangkok mà một vị độc-giã đã gởi về tặng cho chị em Việt-nam ta đó. Thời cũng quần vắng, áo thun, cũng giày vớ, trái banh, coi oai nghiêm mạnh dạn, có kém chi ai chút nào?

Trên đây, tôi nhắc sơ qua các cuộc chơi thể-thao của phụ-nữ nước Tàu và nước Xiêm, và chỉ cái sự ham mê thể-dục của chị em hai nước ấy, để cho chị em nước nhà biết rằng thể-dục đối với phụ-nữ quan hệ là thế nào, hữu ích là thế nào.

Trong Hội-chợ phụ-nữ sắp tới đây có hai cuộc chơi thể-thao để riêng cho phụ-nữ: 1. Đánh Ping-pong tranh Coupe của bà Bác-vật Nguyễn-hào-Ca, và cuộc đánh trái lắn tranh Coupe khác nữa.

Vậy trong chị em, có nhiều người đã thạo chơi hai môn ấy, nên dự cuộc chợ đông, trước là giúp vui cho Hội-chợ, khoe tài cho công-chúng biết, sau cũng đoạt Coupe để làm món kỷ-niệm cho cái nghề múa vợt của mình, thì thật là qui hóa lắm.

Xin chị em chớ bỏ qua cơ hội.

KIỀU-OANH

PHÒNG KHÁM BỊNH BẰNG MÁY ĐIỆN
Cabinet d'Electro Radiologie médicale
Bác-sĩ Pierre MASSARI
Xuất thân ở Y-viện Paris
Khí-cụ quang tuyến X kiểu tối tân rất mạnh, có thể xem thấu các tạng phủ ở trong, và để đoán được bịnh chứng. Trị hầu hết các bịnh bằng sức điện, dùng khí-cụ tinh-xảo có quang-tuyến (Rayon Infra Rouges et Ultra violets, Diathermie et Haute Fréquences) và luồng điện.
Khám bịnh sớm mai từ 10h.30 đến 12h.
Rước đến nhà thì sớm mai từ 8h. đến 10h.30 chiều từ 3h. đến 6h.
16 Rue Taberd GIAY NÓI SỐ 521

Cái Coupe của bà Nguyễn-hào-Ca

hãy còn chưa được trần lan cho đến hàng cùng ngõ hẻm, thì nữ-lưu giáo-dục có mong gì mà nuối hận cùng nơi khắp chốn cho được, thế mà ngày nay họ cũng mở mang tấn-bộ, cũng biết thể dục là một môn rất cần ích cho sự vệ-sanh, mà đua nhau luyện tập.

Có Hồ Tô-Quyên đi bộ vòng quanh Á-châu, có Lý Hạnh-Hoa và nhiều chị em ở Singapore, đến

Đã có nhiều nhà công-nghệ ở Bắc-kỳ đánh giầy-thép mởn gian hàng

Bà Hội-trưởng Nữ-công Học-hội ở Huế đã tư thơ cho hội Đẩu-xảo nữ-công biết: Nữ-công Học-hội sẽ phái Đại-biểu vô dự và rất nhiều đồ nữ-công của chị em ở Kinh đô đem dẫu.

Bà Bác-vật Lưu-văn-Lang hứa cho hội các thứ bánh để dọn tiệc trà khai mạc. Bà Dương-văn-Sum cho Hội 100p. để đặt phần thưởng cho cuộc Đẩu-xảo.

Giá mởn gian hàng rất rẻ, một gian hàng cất sẵn, 12 thước vuông có luôn hai ngọn đèn điện trọn 4 ngày 4 đêm tính luôn cả tiền dất mà có 20p.00

Về tỉnh Běntre, thì có bà Bùi Rozia là ái-nữ của ông Bùi-quang-Nho đã bàn bạc cùng chị em trong tỉnh dọn một gian hàng tại Hội-chợ kêu là « Stand Běntre », vậy xin chị em trong tỉnh Běntre có cần hỏi ban đều chi về Hội-chợ phụ-nữ xin do nơi bà Bùi Rozia cho tiện.

Sẽ có qui có Võ-diệu-Anh, Ngọc-Thanh là hai nhà nữ-sĩ có danh phần nhiều đều biết, lên diễn đàn diễn-thuyết.

Về « Coupe Ping-pong » của Phụ-nữ Việt-nam, thì đã thấy có lên trong số quí vị sau này:

Mademoiselle Nguyễn-thị-Nga (Saigon), Madame Nghĩa (Độc-

học) Mlle Nam (nữ-giáo Rach-kiến), Mlle Khiêm, Mademoiselle Emilie Kim (Travinh) Madame Bác-vật Ca, Nguyễn-thị-Hai, cô giáo Tâm v. v...

Nhà Đẩu-xảo Hanói trong Hội chợ phụ nữ sẽ có chừng bày ra nhiều cuộc rất ích lợi về nữ-nghệ, sẽ có nhiều cô thiếu nữ ngồi tại đó mà thêu, làm dentelle, dệt, làm bông, nắn bánh v. v...

Có nhà trò, có cao-lầu.....

Về nhà Đẩu-xảo Huế trong Hội chợ phụ nữ thì còn sắp đặt lo lắng dữ lắm, sẽ có bày nhiều bản ca Huế và có cuộc « Hò đã gạo » là một lối chơi rất thanh và phổ thông của hạng lao động.

Về các gian hàng thì đã có người mởn nhiều rồi, bà chủ hiệu Tân-Hương, bà cụ Nhi, Bà Trương-văn-Huân, bà Huế-Mỹ, hiệu Mỹ-Lợi, Sté Indochine Import, bà Võ - khắc - Thiệu, bà Nguyễn-hòa-Liên, Photo Dakao, Lê-văn-Du, Lê-văn Vinh v. v.

Về báo giới thì sẽ có một gian bày đủ các thứ báo các thứ tạp-chi quốc-âm và có đặt người thay mặt cho các báo ở luôn trong gian ấy, ai muốn mua thứ báo nào đóng tiền tại đó cho thuận tiện.

Mới được tin bà Đốc-học nữ học đường cho phụ-nữ học-sanh giúp vào Hội-chợ phụ-nữ. Đến bữa đó học-sanh nữ-học-đường sẽ diễn tập thể-thao nhiều điệu rất thanh nhã và đẹp mắt lắm.

Ông Trang-sư Dương-văn-Giáo có cho một cái Coupe về cuộc Bán-giông.

Hội sẽ đặt nhiều médailles bằng vàng thiết để ban thưởng các nhà có biệt-tài.

Ông Kinh-lý Phan-Thanh và ông Trang-sư Diệp-văn-Kỳ giúp cho hội một da nhạc Tàu, và một da nhạc Annam, ông Gouillon giúp cho một ban tái tử đờn ca nữa.

Ông Lê-trung-Nghĩa chịu lãnh sắp đặt và trông nom nhà « Việt-nam Báo-giới » tại Hội-chợ trong 4 ngày đêm.

Có nhiều chị em sẽ đấu cờ tướng trong Hội-chợ.

Bà Trang-sư Phan-văn-Gia tức là bà Nguyễn-thanh-Long là một nhà tân nữ lưu, uyên thâm Tây học, sẽ lên diễn-đàn nói về vấn-đề Hôn-nhơn, cô giáo Ất ở Gia-định sẽ diễn về vấn-đề Thể-dục đối với phụ-nữ.

Hội sẽ có mở cuộc thi ăn mặc, có nào ăn mặc được lịch sự kiểu võ-khéo léo, Hội sẽ chăm thưởng, nếu mặc đồ nội hóa lại càng hay.

Lúc báo gần lên máy in, chúng tôi lại hay tin rằng quan Khâm-sứ Trung-kỳ rất tán-thành cho Hội-chợ. Ngài đã thông tư khắp các tỉnh, khuyên đồng-bào ta ngoài ấy nên dự vào Hội-chợ phụ-nữ cho đông, và nay mai mỗi tỉnh ở Trung-kỳ đều do quan Công-sứ gởi đồ vào để trưng bày ở gian-hàng Trung-kỳ tại Hội-chợ.

MUỐN DỪNG NỘI-HÓA

Cuộc vận-dộng mặc đồ nội-hóa của phụ-nữ Trung-hoa

Vận-dộng đây nghĩa là muốn người ta chú-ý đến một việc gì mà mở cuộc diễn-thuyết, mở hội triển-lãm cùng làm cách nào khác giống như vậy để phổ-bày ý-nghĩa của việc ấy ra cho mọi người ngó vào, lần lần in sâu trong trí, coi việc ấy là ích-lợi mà làm theo. Tức như Hội-chợ của phụ-nữ tôi đây cũng là một cách vận-dộng, vận-dộng cho chị em nước ta đều biết nữ-công là việc hệ-trọng cho mình mà cùng nhau ganh đua vậy.

Vài chục năm nay người trong ba kỳ có một cái khuyến-hướng tốt lắm là về sự may mặc, muốn

cách xa bao nhiêu mà sao đời đời quá lắm vậy? Ai là người hữu-tâm, xem thấy chỗ đó tưởng cũng đủ ngao-ngán không cùng!

Áo quần may bằng các thứ vải của ta dệt ra, cái đó thì thôi, xin lược đi đừng nói tới. Theo lời mấy bà-già nhắc lại, chúng tôi xin kể ra những đồ-hàng của phụ-nữ ta dùng may mặc chừng nửa thế-kỷ trước đây, rồi coi thử bây giờ còn sót lại nhiều ít gì chẳng, hay đã tiêu-diệt hết?

Lụa, lãnh, lương, the, nhiều, cấp, xuyên, lục-soan, sò, địa (hai thứ hàng này là hàng đàn-ông

Trong cuộc vận-dộng thời-trang và nội-hóa, đàn-bà Tàu rủ nhau mặc áo bằng hàng lụa và vải nước mình chế ra, rồi sắp hàng mà đứng cho thiên-hạ coi.

dùng đồ hàng nội hóa hết thảy; song muốn vậy mà không thiết-hành được là vì sao? Ấy là vì chúng ta không biết vận-dộng, không có cách nào làm cho mọi người đều chú-ý nên sự muốn ấy không thiết-hành được.

Nay xin lược kể cái lịch-sử hàng tơ-lụa dùng may y-phục ở xứ ta thế nào, cho thấy sự vận-dộng là cần có lắm.

Nước ta bốn-năm chục năm về trước, đàn-bà con-gái ăn-ban ra sao, những đồ-hàng gì, ngày nay có lẽ ít người biết tới. Chỉ có ai còn mắt lừng thấy qua cái tranh-hình lúc đó rồi bây giờ ngó mà nhớ lại, còn không thì có ông-già bà-cả nào nhắc lại và nói rõ-ràng cho mới biết mà thôi. Đời chưa

mặc), ấy đều là dùng tơ dệt ra mà là người mình dệt, hoặc ở Nam-kỳ, hoặc ở Trung hay Bắc-kỳ, một khéo một vụng đó thôi, chớ trước kia trong nước ta đâu đâu cũng có dệt được hàng tơ hết. Những hàng bằng tơ ấy đàn-bà con-gái xứ ta dùng mà may mặc, chớ ít khi dùng tới đồ ngoại-quốc.

Cái cách-thức ăn-mặc của phụ-nữ ta ít thay đổi. Cái áo 50 năm về trước với cái áo bây giờ cũng thế thôi. Khác nhau là cái mực dải vẫn rộng-hẹp, chớ còn cũng năm thân và năm hột nút, dài-thể y nhau chớ không khác. Ấy vậy mà cái chất hàng dùng may áo thì thay đổi hầu hết, những tên hàng như lụa, lãnh, lương, the... dùng mà mặc ở 50 năm về trước đó, bây giờ dám mắt gần trọn, chỉ còn một vài thứ mà thôi!

Bây giờ người ta mặc hàng Thượng-hải và Bombay! Những tên hàng nghe lạ lắm: như là sa-tanh, cách-sơ-mia, cầm-nhung, cầm-cuồng cùng là điển-khi gì gì nữa, kể ra không hết được. Hết thầy đều là của người Anglê và người Tàu dệt bên nước Pháp, kể cũng như một nhà. Phải chi người Việt-nam mình không dùng hàng tơ hỗn-xứ mà dùng hàng tơ nước Pháp thì đồng-tiền lọt khỏi tay ta

kia nữa. Coi vậy thì người Pháp cũng không còn tranh với họ được thay, huống chi là người mình, về nghề dệt tơ-lụa đương còn vung lắm.

Như vậy là tại đâu? Há chẳng phải tại người mình hại lẫn nhau hay sao? Chúng ta làm thì không được, nhưng mặc lại muốn mặc cho la cho khéo, thành ra chúng ta phải gây ra cái họa thất-nghiệp cho nhau.

Trong cuộc vận-dộng thời-trang và nội-hóa bên Tàu, có sáu cô nữ-sĩ chế ra kiểu áo « tân-hôn » bằng hàng hỗn-xứ mà mặc vào, giả-đo dám cưới cho thiên-hạ coi: Hai người đứng giữa là chàng-rê với cô dâu; bốn người đứng hai bên là người đưa dâu vậy.

chạy về người Pháp, cũng chẳng hại chi. Cái này ta nhờ dùng của người Anglê người Nhật và người Tàu; đồng tiền ra khỏi tay ta chạy về tay họ rồi không móc ra được nữa, cái hại là tại đó.

Gần đây có nhiều nhà buôn-bán Pháp mở các hàng dệt tơ-lụa trong xứ ta như ở Bình-dịnh và Hanoi, nhưng không làm thế nào bán cho mạnh bằng hàng Bombay và Thượng-hải hết. Bởi vậy có hàng lỗ-là quá, nghe chừng như phải đóng cửa

Bây giờ chỉ có một cách là ai nấy phải tỉnh-ngộ lại, cùng nhau dùng hàng ta mà may mặc hết, hay là hàng của người Pháp dệt ra,

Một mặt như vậy, còn một mặt thì các nhà dệt hàng xứ ta đồng-thời lo cải lương nghề mình cho tấn-bộ, để chúng ta cũng có những thứ hàng lạ và khéo.

Không phải bắt đầu từ đây chúng tôi khởi ra có

cái ý ấy, lâu nay đã có nhiều người đề-xương việc ấy rồi, nhưng chỉ nói mà thôi, không thiết-hành được, là vì chúng ta không biết vận-động.

Bên Tàu cũng như bên ta vậy. Dầu rằng hàng tơ-lụa của họ đem bán cho ta, nhưng trong nước của họ lại rủ nhau mặc hàng tơ-lụa của ngoại-quốc. Lâu nay có nhiều kẻ có chí lấy việc ấy làm lo, cổ-động hô-hào cho người ta dùng nội-hóa, nhất là về phe phụ-nữ, nhưng rốt lại không có hiệu-quả gì cả, vì chưa có cuộc vận-động nào lớn làm cho người ta để ý.

Năm ngoái đây, ở Thượng-hải, do đám phụ-nữ xướng ra lập một cuộc triển-lãm (Exposition) cũng như Hội chợ ta đây mà toàn chừng bày những hàng tơ-lụa và y-phục đàn-bà hết, họ kêu là « Quốc-hóa thời-trang triển-lãm hội. »

Trước khi cuộc triển-lãm ấy mở cửa đến mấy tháng, các nhà dệt tơ-lụa thì lo dệt ra những thứ hàng thật đẹp thật khéo; còn các tiệm may thì lo chế ra nhiều kiểu áo thật mới, rồi đến ngày mở hội, các cô nữ-sĩ mặc vào và đứng sấp hàng chờ người ta coi, như hai tấm hình Bồn-báo đã lấy in vào đây cho độc-giả thấy đó.

Cuộc triển-lãm ấy mở vào ngày 10 tháng chín năm 1931 tại Thượng-hải, những hội-viên phụ-nữ dự vào đến hơn một ngàn người, còn thiên-hạ đi coi không biết bao nhiêu mà kể.

Khi ban giám-thưởng chấm xong, có nhiều hãng dệt hàng tơ lụa được thưởng và nhiều tiệm may được giấy khen. Những hãng nào dự thưởng và tiệm may nào được khen như vậy, trong ít bữa sau liền có bạn hàng tới đông mà nghề của mình phát-đạt lắm, nên ai cũng ganh đua với nhau. Bởi vì ấy là một dịp quảng cáo rất có hiệu lực cho họ, họ phải tranh nhau để mà được thưởng vậy.

Thuật qua cuộc vận-động mặc đồ nội-hóa ở Trung-hoa rồi, chúng tôi muốn rằng Hội-chợ của phụ-nữ ta năm tới đây (1933) cũng sẽ có một cuộc vận-động về y-phục như vậy.

Người mình thật dương còn nhút-nhát trăm bề, cho nên muốn cổ-động việc gì cũng khó quá. Bởi vậy việc gì cũng phải làm chậm rãi, thủng thủng mà đưa người ta đi, chớ tức-thời tức-khắc thì không có thể được vậy.

Trong đám người trí-thức ở đây cũng có nhiều người ôm cái ý-kiến mà chúng tôi nói trong bài này. Nhưng vì bên phần đông phụ-nữ còn dúng-dăng chưa chịu bước tới, cho nên có ý-kiến gì hay cũng đến đề đó đã.

Bây giờ trong xã-hội ta bảo thi nhau mặc đồ tơ-lụa Annam, tìm những lương những xuyên, đồ hàng cũ mà người ta cho là đồ trăm năm về trước đó, tìm đồ ấy may mặc rồi đứng cho thiên-hạ ngắm-nghĩa như đàn-bà Tàu trong hai tấm hình đây, thì chắc không mấy ai chịu làm. Bởi vậy trong một lần nhóm ở nhà Hội Dục-anh bàn về cuộc Hội-chợ bữa trước, có mấy người xướng lên cuộc thi y-phục lấy kiểu khéo, vậy mà rốt cuộc cũng không thi-hành được.

Cuộc thi y-phục đó người ta không cốt trọng về món hàng gì dùng mà may; chỉ trọng về sự may, kích-tắc cho khéo và người với áo cho xứng nhau đó thôi. Hồi mới xướng ra có nhiều cô nhiều bà đồng ý lắm, nhưng đến sau hết họ xin hội đình việc ấy đi, nói rằng bà con chưa đủ sức đan-dĩ mặc áo mặc quần ra đứng trước mặt công-chúng cho ai nấy xem coi và chăm thưởng. Thế là hỏng đi một việc.

họ rồi đem qua bán cho mình dùng đó.

Phụ-nữ ta đua nhau mà mặc hàng ngoại-quốc, không dùng hàng bản-quốc nữa, thành ra những khung-cửi hàng của người mình phải treo lên, cái nghề tơ-lụa của mình phải tuyệt nghiệp! Như vậy trách nào đường làm ăn chẳng một ngày một thất-ngặt.

Nói về việc kinh-lẽ, Đông-pháp ta với nước

Bởi vậy chúng tôi đem việc đàn-bà Tàu vận-động mặc hàng nội-hóa nói vào số này, nhất là dưng hai tấm hình trong cuộc triển-lãm của họ lên đây, để cho chị em thấy mà đan ra, gặp một việc có ý-nghĩa hay thì cứ làm, chớ chẳng nên e lệ rụt-rè làm chi hết.

Chúng tôi dám chắc rằng lối y-phục của phụ-nữ ta bề nào rồi cũng phải có thay đổi mới được. Thay đổi cả về chất hàng dùng mà may và cũng thay đổi luôn kiểu may nữa. Nhưng, trong hai phương-diện thay đổi đó, chúng ta phải coi sự thay đổi chất hàng là trọng yếu hơn.

Nếu một nước mà đồ ăn mặc cứ dùng của người ngoại-quốc hết thì đồng tiền lọt ra ngoài không vớt lại được mà càng ngày càng rốc-rĩa, cũng đến khô-khan huyết mạch. Bởi vậy, nay ta đã lĩnh-ngộ ra rồi, bề nào chị em ta cũng nên dùng hàng của bản-xứ, không thì hàng của người Pháp dệt còn hơn. Mà muốn đạt tới cái mục-dích ấy,

chúng ta phải làm cho hết thấy một nước ai nấy đều chú-ý thì việc ước ao đó mới có ngày thành-công.

GIÁC-THA

Buổi nhóm của qui bà qui có tại hội-quán Dục-anh để bàn tính về cuộc Hội chợ của phụ-nữ.

Đêm 4 Avril, qui ông bên nam-giới đã có nhóm tại hội-quán Dục-anh để bàn tính về việc tổ-chức Hội-chợ rồi, bây giờ ban Trị-sự hội Dục-anh lại mời chị em bên nữ-giới, ngày 10 Avril, cũng nhóm tại hội-quán ấy để bàn tính về việc sắp đặt cuộc đấu-xảo nữ-công trong Hội-chợ.

Có qui bà qui có sau này dự hội: Bàc-vật Lư-văn-Lang, Benoit Lê-văn-Châu, bà cụ Nhi, Trần-thiện-Quí, Nguyễn-khắc-Nương, Triệu-văn-Yên, Phan-văn-Gia, Mỹ-Lợi, Trương-văn-Huấn, Nguyễn-văn-Lung, Hà-minh-Đua, Triệu-trường-Thế, Paul Luận, cô Năm Jh Việt, qui có Nguyễn-thị-Tươi, Nguyễn-thị-Hào, Huê-Mỹ, Nguyễn-thị-Châu, Ngọc-Thanh, và qui bà trong ban Trị-sự Dục-anh hội.

Trước hết bà Nguyễn-đức-Nhuận cãm-tạ thanh-tình của qui bà qui có đến nhóm được đông đủ, rồi sau bà mới bày tỏ các việc đã sắp đặt trong Hội chợ mấy ngày rày cho chị em đều biết.

Những công cuộc lớn lao, như: cất nhà, dọn đường, đặt đèn, sửa sân và các cuộc chơi thi đã nhờ có qui ông lo tính giùm, nay chỉ còn cái nội dung của Hội chợ: sắp đặt chừng bày những đồ nữ-công nội-hóa; lập ban Hội-đồng chăm thưởng; ban ủy-viên trông nom trật tự; ban ủy-viên tiếp rước chị em Trung, Bắc; ban ủy-viên sắp đặt giải thưởng v... v... chính là công việc bổn phận của chị em xin chị em rán sức.

Bà Nguyễn bày tỏ dứt lời, qui ba qui có đều vui vẻ, hứa sẽ ra công gắng sức mà chung lo cho công cuộc này được thành-tựu và chia ra từng ban như dưới đây:

Ban Ủy-viên coi nhà Đấu-xảo chánh

Ban này chuyên lo chừng dọn đồ-đạc, tiếp rước quan khách, và chị em Trung, Bắc, do qui bà sau này chủ-trương: Benoit Lê-văn-Châu, Trịnh-dinh-Thảo, Triệu-văn-Yên, Phan-văn-Gia, Nguyễn-đức-Nhuận và qui có....

Ban Ủy-viên lo bán đồ ở gian-hàng Từ-thiện

Ban này lo xin và lãnh những đồ của các nhà công-nghệ, thương-mãi, hoặc của các nhà khư-

các gói cho Hội, rồi dọn ra bán (Vente de charité) để lấy tiền bỏ vào quỹ Hội, do qui bà sau này chủ-trương: Paul Luận, Nguyễn-văn-Lung, Mỹ-Lợi, Hà-minh-Đua, Triệu-trường-Thế, cô Năm Jh Việt. Qui có: Lê-Bích, Lê-Minh, Lâm-thị-Khiêm Nguyễn-thị-Tươi, Huê-Mỹ, Nguyễn-thị-Hạnh....

Ban Ủy-viên chăm thưởng

Ban này xem xét và chăm thưởng các món bánh mứt, đồ thêu, đồ may và các món khác chung trong cuộc Đấu-xảo.

Qui bà: Lư-văn-Lang, Nguyễn-trung-Thu, Nguyễn-Trần, Nguyễn-khắc-Nương, Trần-thiện-Quí, Dương-văn-Sum, Trương-văn-Huấn, Nguyễn-thị-Bái và ông Nguyễn-văn-Diệm, chủ tiệm thêu.

Ban Ủy-viên sắp đặt tiệc trà bữa khai-mạc

Qui bà: Triệu-văn-Yên, Phan-văn-Gia, Cao-thị-Cường, Nguyễn-thị-Tươi, Nguyễn-thị-Hào, Huê-Mỹ.

Ban Ủy-viên trông nom trật tự và bán mẽ-day Từ-thiện

Qui-bà: Nguyễn-hào-Ca, Cao-thị-Cường, Ng-thị-Châu, Ngọc-Thanh và 10 cô nữa.

Khi chọn cử các ban xong rồi, chị em liền bàn luận và sắp đặt cách làm việc cho có thứ tự và mau chóng. Lúc bàn về việc chăm thưởng, qui bà qui có định phải xin đồ của các nhà công-nghệ thương-mãi để làm phần thưởng cho nhiều, bởi vì có nhiều cuộc thi cuộc đó quá. Trước hết, mỗi bà mỗi cô đều có cho Hội một số tiền, hoặc một phần thưởng, như bà Dương-văn-Sum, điền-chủ ở Long-mỹ (Rachgiá) cho Hội 100\$ để đặt nhiều phần thưởng khuyến-kích chị em về nữ-công, bà Trương-sư Phan-văn-Gia cho một cái Coupe về cuộc đấu cờ tướng của phụ-nữ, bà Triệu-văn-Yên cho phần thưởng về việc nấu ăn, bà Nguyễn-khắc-Nương cho phần thưởng về bánh mứt, bà Trần-thiện-Quí cho phần thưởng một năm báo Trung-lập về cuộc thi văn vần, bà Triệu-trường-Thế, cô Ngọc-Thanh cho phần thưởng về đồ thêu, còn các phần thưởng khác thì qui bà qui có sẽ giao tùy ý Hội định thưởng.

Trong lúc bàn tính về sự sắp đặt tiệc trà khai-mạc, bà Bàc-vật Lư-văn-Lang có hứa sẽ bảo qui có ai-nữ của bà giúp cho Hội các thứ bánh mứt để đãi dưng trong tiệc ấy.

Buổi nhóm hôm nay, tuy đã chia ra từng ban rồi, song Hội cũng còn nhờ qui bà qui có mời thêm chị em quen biết giúp vào Hội-chợ, vì công việc của Hội-chợ thật nhiều, lại nhóm đến 4 ngày 4 đêm, nếu được chị em tán trợ thêm đồng chường nào, lại càng qui chừng nấy. P. N. T. V.

Một cái gương tốt cho phụ nữ

Một bà già 76 tuổi, cả đời chỉ làm nghề nuôi trẻ con

Trong lúc tờ báo này đang cô động chị em nên sôi sảng dự vào Hội-chợ phụ nữ cho đông, để giúp cho Hội Dục-anh có tiền thiết-hành cái chủ-nghĩa từ-thiện của Hội, nghĩa là nuôi giùm trẻ con cho nhà nghèo, thời may lại thấy một tờ báo tây thuật chuyện một bà già 76 tuổi, cả đời chỉ làm có một nghề nuôi trẻ con, tôi muốn dịch đăng ra đây, để hiến cho chị em một cái gương tốt trong hàng phụ nữ.

Bà già này tên Marie Louise Thomar, 76 tuổi, người ở xứ Bretonne, bên nước Pháp. Bà có chồng hồi năm 1877, chồng bà là người làm ruộng, gia-tài chỉ có hai bàn tay và một cái chí nhân nại như bà chớ không có gì nữa. Hai vợ chồng làm ăn cần kiệm, để dành mỗi khi một ít, góp nhóp mua được một con bò cái. Bấy giờ bà Louise Thomar mới nghĩ cách lợi dụng con bò cái ấy để kiếm tiền giúp đỡ cho chồng, mà cũng là giúp đỡ được cho người chòm xóm có con nhỏ nữa. Bà bèn lãnh nuôi con nít mướn, nuôi mỗi đứa mỗi tháng được 15 quan, bà chỉ thất công trông nom, chớ còn cho nó bú mớm, thì đã có con bò cái kia, mỗi ngày nó cũng nạp cho bà được mấy lít sữa tươi, để cho em uống dư dật. Bà tính kỹ như vậy rồi, bà liền bày tỏ ý-kiến của bà ra cho mọi người đều biết.

Bà Marie Louise Thomar

Bà Louise Thomar là một người hiền lành tử-tế, ai cũng biết và cũng thương, bởi vậy khi hay tin bà muốn nuôi trẻ, có nhiều người bồng con tới gởi cho bà nuôi, tỏ ý tin cậy bà lắm. Cứ theo lời bà nói, hề bà nuôi đứa trẻ nào được lối 3 năm, thì cha mẹ nó đều tới bắt về, mà mỗi lần họ bắt con về thì bà buồn rầu khóc lóc tội nghiệp lắm.

Có lẽ trời ngộ thấy bà là người có lòng thương yêu con nít, hay chịu cực chịu khổ với chúng nó nên cho bà sanh được một đứa con trai rất là

ngộ nghĩnh. Ai ngờ nổi mừng chưa thỏa, ý muốn chưa thành, đứa nhỏ kia chỉ làm bạn với bà có năm tháng rồi nó đau mà chết.

Thấy vậy bà bèn trở lại cái nghề cũ, là nghề nuôi con nít mướn cho chòm xóm nữa. Bấy giờ người ta lại đem con đến mà gởi cho bà nuôi đông lắm, mà đứa nào bà cũng dưỡng nuôi săn sóc kỹ-cang như con ruột của bà vậy.

Qua năm 1914, chồng bà qua đời, để lại cho bà bốn đứa con còn khờ dại. Bấy giờ lớp con ruột, lớp con nuôi, nhà bà như một cái lồng chim, một mình bà không thể châu toàn cho xiết, nên bà mới mướn thêm một người đàn-bà nữa để giúp đỡ công việc với bà.

Qua năm 1927, nhơn vì tuổi cao tác lớn, ở một mình không tiện nữa, nên bà mới dọn đi, dắt con về ở với một người bà-con tên là Malécot, ở xứ Fougères. Về đây bà cũng vẫn rước nuôi trẻ con như thường, và cọng hết thấy số con nít đã nhờ tay bà âm bằng săn sóc có đến 78 đứa!

Mới rồi có một nhà làm báo Pháp đến chất-vấn bà về sự nuôi trẻ con ấy, đồng thời lại gặp nhiều người « con nuôi » của bà cũng đến viếng bà nữa.

Sau khi thuật chuyện cũ, bà liền mở tủ lấy mấy chục tấm hình con nít đưa cho nhà làm báo xem, có nhiều tấm hình rất ngộ nghĩnh, và tuy mỗi tấm hình bà không có đề tên họ chi, nhưng bà cũng nhớ tên không lộn một đứa.

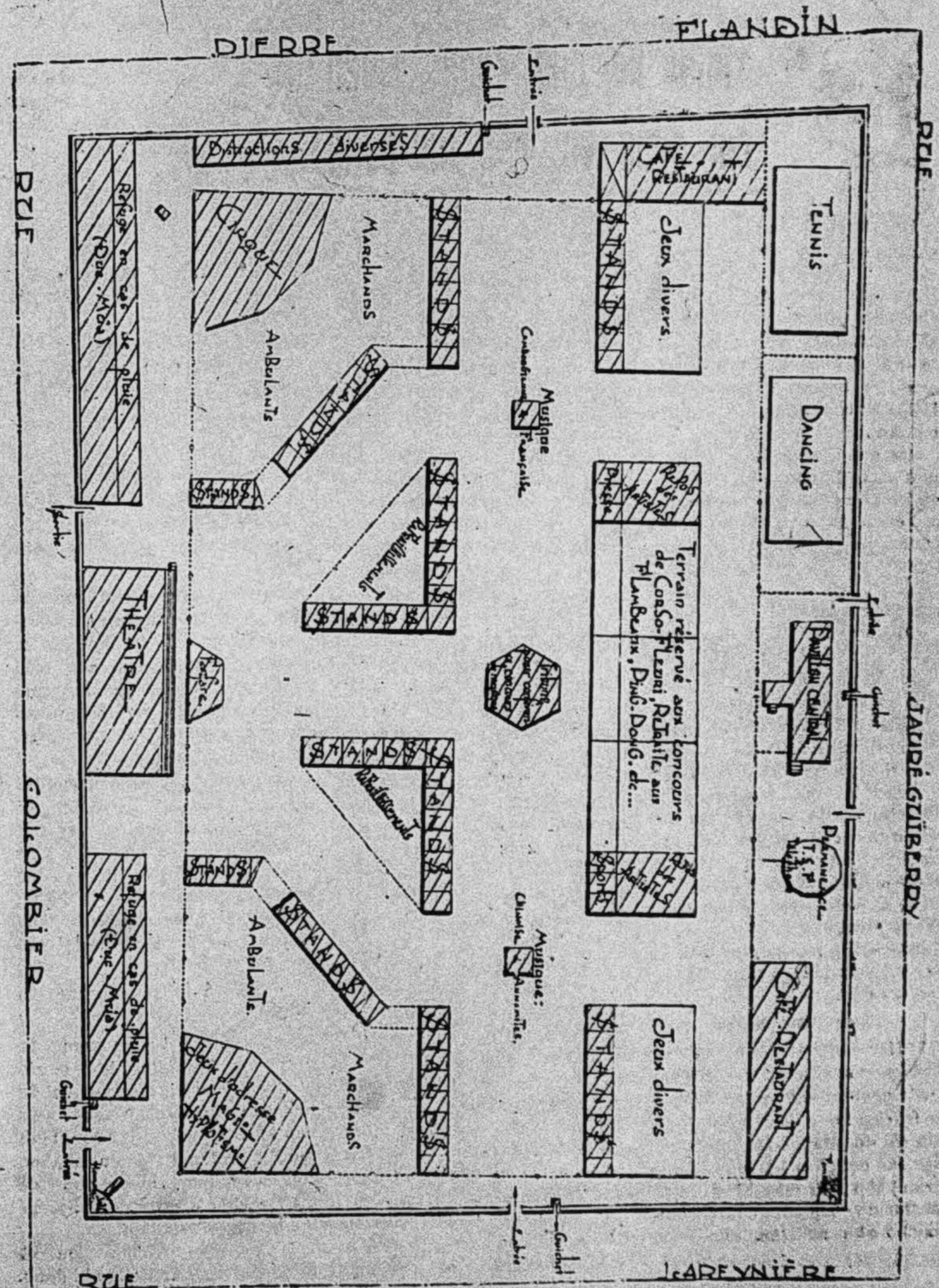
Tội nghiệp bà Louise Thomar, cầm mấy tấm hình lên coi lại, bà nhìn một hồi rồi ứa nước mắt, bệu-bạo nói rằng :

— Xem mấy tấm hình này làm cho tôi nhớ thương căm động lắm. Sắp này, hồi nó nời nên một nên hai, có nhiều đứa ẻo-uộc nhõng-nhẻo, tôi phải thức sáng đêm với nó. Lúc ấy chồng tôi thấy tôi cực khổ với chúng quá, sợ tôi đau ốm cũng không biết chừng, nên rầy tôi, không muốn cho tôi nuôi chúng nữa. Tuy vậy, ông nói chi thì nói, con người ta cũng như con mình, không gần gũi với nó thì thôi, chớ đã bằng âm, cho uống cho ăn một ít lâu rồi, cũng mền tay mứa chơn, có thể nào rút chúng nó ra cho được.

Bà Louise Thomar thật là một bà thương yêu trẻ con hơn hết. Cái gương của bà đáng cho chị em ta noi theo để cứu giúp đám con nhà nghèo, đứa thiếu áo thiếu quần, đứa thiếu sữa thiếu bánh, đang chờ đợi cứu tinh của chị em ta đó.

Chị em ơi ! Nghe chuyện bà Thomar ta biết khen bà, ta biết căm động, vậy ta hãy bắt chước bà mà làm bạn với trẻ con đi. Làm bạn với trẻ con, tức là vào Hội Dục-anh, mà trước khi vào Hội Dục-anh, chị em nên dự vào Hội-chợ phụ-nữ này vậy.

NHƯ-TUYẾT

Bản đồ Hội-chợ phụ-nữ mở tại sân banh « SAIGON SPORT » do quan kinh-lý Phan-Thanh đo vẽ và giữ

TRONG HỘI CHỢ KHÔNG THIẾU CHI CUỘC VUI CHO NHỊ-ĐỒNG

Hôm nay trái hẳn các kỳ trước, chúng tôi không muốn đem các vấn-đề: giáo-dục, khoa-học, truyện-ký, toán-pháp v.v. mà hiến cho các trò em, mà chúng tôi chỉ muốn đem chuyện Hội-chợ ra mà nói và khuyên các em nam nữ học-sanh nên dự vào Hội-chợ cho đông, thật là có ích lắm.

Các em đi xem Hội-chợ, ấy là một cách đi học bằng mắt, nó có ích cho kiến-vấn, tri-thức của các em là thế nào, bài trước đây chúng tôi đã bày tỏ rất tường tận rồi, bài này chúng tôi chỉ kể các cuộc vui trong Hội-chợ ra cho các em biết.

Hội-chợ có đến bốn năm mươi cuộc vui chứ không phải ít, mà cuộc vui nào cũng vui, và cũng hữu ích cho người chơi cả.

Ngoài những cuộc vui chung cho mọi người; già trẻ, bé lớn, nam nữ chỉ dự vào cũng được, Hội-chợ lại còn bày riêng ra nhiều cuộc chơi cho các em dự, rất có ích cho tài trí kiến văn của các em, và cũng có nhiều phần thưởng rất xứng đáng.

Chúng tôi xin rút những cuộc vui để riêng cho các em ở trong chương-trình Hội-chợ mà biên ra đây và phân giải rõ ràng để cho các em biết.

Ngày thứ nhất

1. Học-sanh trường tư và trường công diễn tập thể-thao, tức là *gymnastique*, ở các trường tư trường công đều thường có làm rồi đó. Mỗi trăm học-sanh mặc sắc phục in hết nhau (*uniforme*) sắp làm mấy hàng, hoặc dài, hoặc vuông vức, có mấy ông thầy hô cho mà tập, cũng như tập lính vậy.

Sự tập luyện này, nó có hai điều có ích: 1. dẻo dai gân cốt; 2. ý tứ rập ràng. Nếu trò nào năng tập luyện sẽ thấy thêm sức mạnh, nở nang tay chân, và cũng không hay đau vặt.

2. Học trò các trường chung cộ đèn. Cuộc chung cộ đèn này vui lắm, bởi vì có đến mấy trăm kiềng đèn giấy khác nhau, cái thì thất bóng, cái thì vẽ hình, rồi mỗi trường hiệp nhau lại làm một đạo, nối liền với nhau đi điều vòng theo Hội chợ cho công chúng xem mấy bận.

Sau khi cộ đèn, có cuộc vãi giấy bóng và nhiều cuộc vui khác, các em đều dự chơi thông thã.

Ngày thứ hai

1. Demi final Coupe Tennis học-sanh. Cuộc đánh trái lần này để riêng cho các nam nữ học-sanh tranh với nhau cho biết tài và có giải thưởng.

Ngày nay trong đám học-sanh có nhiều trò đánh trái lần khá lắm, tuy không thể so sánh với các bậc đàn anh nhà nghề, nhưng ai dám nói rằng một ngày kia không có tay tài như Chim Giao ta vậy.

Hội chợ bày ra cuộc tranh Coupe Tennis này cốt để khuyến khích các em về môn đánh banh, mà cũng mong mỗi trong đám học-sanh thiếu niên ngày nay sẽ nổi lên một đôi tay tài tình để kế chí Chim, Giao mà gìn giữ tiếng tăm cho làng quần vợt nước nhà ta về sau vậy.

Các em nên đến xem cuộc đánh trái lần này.

2. Thả 100 ba-lông (ballons). Cuộc chơi này ngộ lắm. Người ta làm ba-lông bằng giấy hoặc

vải, hình tròn như trái banh lớn, rồi khoét lỗ, thổi khói vào, bít lỗ lại, đem ra thả. Trái ba-lông nhờ khói ở trong nhẹ hơn khi trời nên đưa nó từ từ bay lên trên không-trung rồi theo chiu gió mà bay đi xa mãi.

Tôi tưởng trong các em, có nhiều trò đã có thấy có biết cách chơi ấy, vậy nên đến xem cuộc vui này, vì người ta sẽ thả tới 100 ba-lông lận.

Ngày thứ ba

Bữa nay là ngày có nhiều cuộc vui cho nhi-đồng hơn hết.

1. Độ chót về cuộc tranh Coupe Tennis Scolaire.

Tranh kỳ này sẽ biết ai là tay vô địch, ai là người sẽ được lãnh cái Coupe rất tốt ấy.

2. Đấu điều giấy, có phát thưởng.

Cuộc chơi này sẽ vui lắm. Thả điều giấy, tôi tưởng con nhà An-nam thì chẳng có một ai là không biết, song phát con điều sao cho tốt, cho ngộ, thả làm sao cho mau lên, và lên làm sao cho thẳng sợi chỉ, và cho dầm, thì thật không phải là dễ.

Có nhiều người nói cuộc thi điều giấy này, các em ở đồng sẽ chơi tài hơn các em ở chợ, bởi vì các em ở đồng chơi điều giấy thường lắm, song tôi tưởng cũng không mấy chắc. Hay dở là tại có trí, biết phát con điều cùng sự chơi nhiều chơi ít.

3. Đấu y-phục con nít và phát phần thưởng.

Cuộc đấu này cũng tương tự như cuộc đấu bóng hoa, người ta sẽ cho con nít mặc y-phục đủ thứ màu, đủ thứ kiểu, hề kiêu nào khéo và ngộ thì được lãnh thưởng. Tôi nghe nhiều nhà có con đã lựa hàng may y-phục để dự vào cuộc đấu trẻ con này, thế thì bữa ấy sẽ vui lắm.

4. Ông giáo Nhiệm điều và đứng đầu tiệc bánh cho nhi-đồng.

Các em đâu chưa thấy, chứ có lẽ đã nghe đầu tài điều của ông giáo Nhiệm rồi. Ông điều tức cười nôm ruột đi lận. Ông già tiếng người, tiếng thú, nhái chi in nấy, bởi vậy có người tặng cho ông là Charlot Việt-nam đó.

Ngày thứ tư

Còn hơn 10 cuộc vui khác, các em cứ xem chương-trình Hội-chợ có đăng trước kia thì rõ.

Tóm lại, Hội-chợ này là một cái cơ-hội tốt để cho các em đến đó học khôn, và chơi vui, vậy các em chớ bỏ qua uống lắm. Và lại lúc khai Hội-chợ lại trùng nhâm lễ Ascension, trường công trường tư đều được nghỉ, các em nên thừa dịp ấy mà đi xem Hội-chợ thì hay lắm.

NƯU-MAI

Phong-dao về Hội-chợ

Ai đi Hội-chợ thì đi,
Mà xem cho biết trường thi đàn-bà.
Ba năm vua mở một khoa,
Trường thi đàn-bà thì mở hằng năm.

Ai coi Hội-chợ thì coi,
Saigôn có nhà ngủ, sông Đờngnai có cầu.
Nào ai chơi đấu, ở đâu,
Tháng năm, mùng bốn, phải du mà về.

Ai xem Hội-chợ thì xem,
Nhiều hàng thêm đặt, lại thêm nhiều trò.
Có pho « Phụ-nữ Tùng-lô »,
Có sách « Gia-chánh », hãy mua đem về...
Đem về học-lập mọi nghề,
Nấu ăn, làm bánh, cho xuê rồi hãy lấy chồng.

V. M.

TẠI TÒA SAIGON

THƯỚC XỐ hiệu NHANH MAI là một thứ thuốc xố đẹp nhất hay. Tôi có đem cầu chứng « tại Tòa Saigon » ngày 27 Février 1932. Ai làm giả mạo, sẽ bị tội nặng. Quý ngài mua thuốc, xin hãy nhìn cho kỹ cái hiệu và hình trong bao thuốc, mới khỏi lầm đờ giả. Giá mỗi gói 0\$20. Có gửi bán khắp nơi. Saigon có bán tại tiệm cô Nguyễn-thị-Kính, góc chợ-mới, các gare xe-điện và các nhà buôn. Mua đi bán lại huê hồng 30%, số phí về phần tôi chịu. Xin do nơi M. Ng. -văn-Phổ, boîte postale N° 63 Saigon.

Một dịp tốt cho các nhà công thương kỹ nghệ ta

Ngày 4 tới 7 tháng Mai tới đây sẽ có Hội-chợ phụ-nữ.

Hội-chợ này ai ai cũng đoán trước rằng sẽ có kết quả tốt lắm; sẽ có cả năm mươi muôn người đến xem.

Các nhà công thương ta chớ nên bỏ qua một dịp rất tốt như vậy, mà không làm quăng - cáo. Ban hội-đồng tổ chức Hội-chợ này chẳng phải lo về cuộc Đấu-xảo nữ công, và các cuộc chơi mà thôi, còn lo làm nhiều cách để quăng cáo cho nội hóa, cho kỹ nghệ trong nước. Sau cuộc Hội-chợ, các báo quốc âm sẽ in hình, sẽ cử-động cho những nhà công thương có dự hội này. Đẽ ích lợi như vậy mà sự dự Hội-chợ này không hao tốn bao nhiêu, một gian hàng 12 thước vuông làm sẵn sàng có đặt sẵn 2 ngọn đèn điện mà giá cho mượn trọn 4 ngày 4 đêm có 20\$.

Các nhà công thương ta hãy lưu ý, đừng để mất một cơ hội rất tốt.

Cái nhà mà quý bà quý
có nên tới lui hơn hết là
nhà Đấu-xảo nữ-công
trong Hội-chợ phụ-nữ.

Nên đọc ?

Hay không nên đọc ?

Báo nào cũng công nhận rằng SAI-THÀNH là một tờ báo hằng ngày, có 6 trương: Văn hay, Tin nhiều, Sắp đặt khéo
Giá bán:

Một năm mười đồng (10 \$ 00)

Sáu tháng năm đồng rưỡi (5 \$ 50)

Ba tháng ba đồng (3 \$ 00)

Mỗi tháng một đồng (1 \$ 00)

Đồng bào muốn: mua báo, làm dépôt, để quảng-cáo.

Xin viết thư cho:

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN tự Bút-Trà

Chủ nhiệm Sài-Thành

đường Colonel Grimaud 39, Saigon.

Lời cảm ơn

Hình in ngoài bia tạp báo đặc biệt này là hình của cô Huệ Mỹ chủ tiệm giấy đường Sabourain, cô cho phép Bôn-báo chụp hình cô đang ngồi thêu giấy để dự Hội-chợ phụ-nữ. Tấm họa-đồ Hội-chợ in sau đây là của ông kinh-lý Phan-Thanh vẽ giùm cho Hội, chúng tôi hết lòng cảm ơn cô Huệ-Mỹ và ông Phan-Thanh.

B. B.

Bán giấy trước

Muốn tránh sự chật chội chen lấn phiền phức cho quý bà quý ông, nên ban trị-sự Hội-chợ phụ-nữ định bán giấy trước mấy ngày.

Kể từ 1er Mai thì giấy vở cửa có bán tại các nhà sau đây; luôn cho tới ngày 7 Mai, giờ nào cũng mua được.

Các nhà có bán giấy vở Hội-chợ:

Hiệu Nguyễn - thị - Kinh, chợ-mới Saigon, Hiệu Nguyễn-văn-Trận, đường Bonnard, báo-quán Phụ-nữ Tân-văn chợ cũ, Hiệu Lê-văn-Phương Bờ charner, nhà Nguyễn-chí-Hòa đường Catinat số 81, Photo Dakao ngang gare Dakao, Tiệm thuốc Lợi-sanh-Đường, ở đường Paul Blanche, Tânđịnh.

Quý ông, quý bà nên mua giấy trước là thuận tiện hơn hết, người lớn 0 \$ 50; con nít 0 \$ 20; vở cửa rồi thì coi đủ các trò vui của hội khỏi trả tiền chi nữa cả.

Một điều cần nên nhớ!

Những đờ gởi tới đây, bắt hạn đờ gi, Hội-đồng xin các nhà gởi đờ nhớ đề tên mình vào món đờ ấy cho rõ ràng, như bức thêu thì đề vô bức thêu, quã bánh thì viết vào giấy rồi dán vào quã cho chắc, mỗi cái quã nên dán 2 tấm giấy, một tấm trên nắp một tấm dưới quã để cho quã nào thì nắp nấy khỏi lộn xộn. Nói tắt hễ món gi gởi tới đâu dầu nhỏ dầu lớn của ai cũng phải có đề tên nấy xin đừng cho sót điều này, để tiện việc sắp đặt cho hội.

Rủ đi Hội chợ.....

- Allez Hội-chợ?
- Phải, sửa soạn đi đây.
- Et votre femme! Et vos enfants?
- Đi trước hết rồi!

Một món ăn, vừa lành, dễ tiêu và bổ là:

BÁNH SỮA PETIT GRUYÈRE NESTLÉ

Phòng Trồng Răng BÀ HAMON - CORBINEAU

Y-khoa đại-học Paris

Cách kim-thời không đau đớn 164 rue Pellerin
Làm răng vàng Tel. n° 914.
Giá rẻ.

Bán hột xoàn có tiếng đã 20 năm nay.

XIN QUÍ BÀ QUÍ CÓ CHIÊU CỜ

O. M. IBRAHIM & Cie

44, Rue Catinat 44,

SAIGON

THUỐC MỚI!

THUỐC MỚI!

NÊN BỎ Á-PHIỆN

Bằng thuốc Giới-yên đại-bổ hiện CON Ó của nhà thuốc **BÀ - NGỌC - ĐƯỜNG**

Bôn-đường chuyên môn bán ròng thuốc bỏ Á-phiện gần 10 năm nay. Khắp Đông-Pháp đều nghe danh thuốc Nguyễn-hòa-Liên hay đại tài.

Vì muốn cho vừa lòng mỗi người, nên Bôn-đường tận tâm bào chế riêng một thứ thuốc thiết mạnh mà chất thuốc lại mát mẻ vô cùng. Để riêng cho các xù nóng như Namky, Trung-kỳ và Caomena dùng thì bỏ được rất dễ, ít tốn tiền. Hút thuốc không mỗi ngày 1 \$ 00 thì tốn 6 ve đủ bỏ.

Mỗi ve 70 viên 1 \$ 00 - Ve 35 viên 0 \$ 50

Người hút lớn hay hút nhựa mỗi ngày trên 3 \$ 00 thì uống thứ thiết mạnh ve 70 viên 1 \$ 20 càng tốt. Ở xa gửi cách « Lãnh hóa giao ngân ».

Thư và mandat gửi cho: **M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN** Pharmacie 246 Rue d'Espagne, 246 Saigon

HÃY HÚT THUỐC JOB

Cứu hơn 50 người khỏi chết

Một món rất quý trên đời, tôi sáng lòng cho không làm phước. Sao không viết thư mà xin?

Đã hai lần tôi có đăng các báo, cho không một món rất quý, mà tôi đã dùng rồi, cứu được 50 mạng người khỏi chết về nọc rắn, rít, bò cạp và ong.

Song tôi rất buồn, và rất tiếc rằng, người mình có tánh hay bỏ qua, chùng có chuyện ăn bán sao kịp.

Tôi thường xem báo thấy nhiều người bị rắn rít cắn chết, tôi lấy làm đau đớn giùm cho mấy người vô phước ấy.

Chư vị độc-giả, khi xem bài này xin đừng bỏ qua, vì tôi rất sáng lòng cho không làm phước. Hội này tên là hội (Cườm Rắn) có người kêu hội (Sống Rắn).

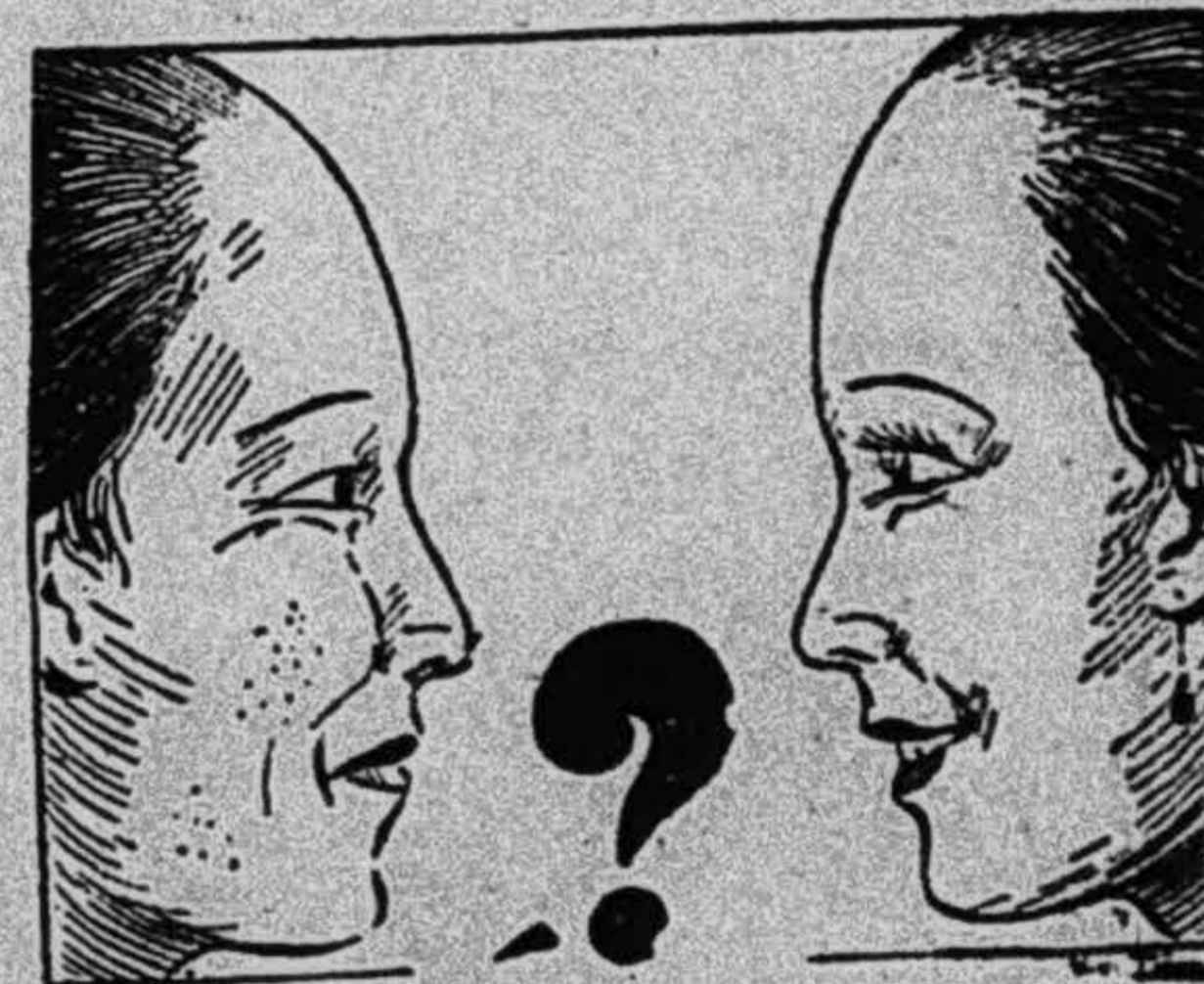
AI rứt bị rắn rít cắn, lập tức cắt hột này cho lòi ruột, rồi để vào chỗ bị cắn, hột tự nhiên hích vào, chừng hết nọc hột nhả ra, người bệnh vô hại.

Hội này tôi có nhiều để cho không làm phước.

NGUYỄN-VĂN-PHỐ

Botte postale N° 63, à Saigon.

P. S. Xin nhớ gởi theo thư cho tôi, một con có 0 \$ 05 làm sớ phí.

Thưa các bà:

Nếu như mặt các bà có nốt ruồi, cở mụn, da mặt có rằn, nước da vàng và có mỡ xính rịn; tóc rụng, lông mí mắt không dày; mắt không sáng sủa v. v...

Muốn trị những chứng đó, thì xin các bà dùng những dầu phân của Viện-Mỹ-Nhơn « KÉVA » chế ra.

Nhiều bà đã dùng thử, đều làm chứng cho là thần hiệu. Tôi xem không phải trả tiền. Ai xin catalogue, sẽ gởi cho, không lấy tiền.

Mme MOISAN

Viện-Mỹ-Nhơn KÉVA

40, rue Chasseloup-Laubat Saigon. Téléphone 755.

Le Directeur Gérant: **NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN**